FREEWAVE

Driewekelijks Media Magazine

NUMMER 103 (6e JAARGANG) 15 OKTOBER 1984

FREEWAVE
Driewekelijks Media Magazine

EXPLOITATIE: Internationale Club van Radio Vrienden.

HOOFDREDAKTEUR: Hans Knot
EINDREDAKTEUR: Ton van Draanen

VASTE MEDEWERKERS:
Paul Jan de Haan, Tom de Munck, Jac Zom, Theo Dencker, Ger Kruger, Paul Hansen, Jean Claude Tackaert, Susan Watts, Jelle Knot, Marcel Poelman, Patrick Bekaert.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER NEDERLAND:
Ton van Draanen, Postbus 383, Hoofddorp.
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER BELGIE:
F. Jorus, Halmrodelaan 4, 2510 Mortsel.
LEDENADMINISTRATIE:
Freewave, Postbus 65, 2510 Mortsel, België.
CORRESPONDENTIE-ADRES:
Hans Knot, Postbus 102, 9700 AC Groningen.
ILLUSTRATIES: John van Draanen.
DRUKWERK: Offset C. Decoene, Mortsel.

LIDMAATSCHAP:
Per half jaar: f17,50/320 Bfr. = 8 nrs.
Per jaar: f32,50/590 Bfr. =16 nrs.

TRANSAKTIES:
Voor België ASLK-rekening 001/0590423/60 tnv Freewave, Postbus 65, 2510 Mortsel.
Voor Nederland Postgiro 3083666 tnv Ton van Draanen, Postbus 383 2130 AJ Hoofddorp.

VERZENDING:
Eventuele klachten over onregelmatige ontvangst van Freewave sturen naar: Freewave, Postbus 65, 2510 Mortsel.

ADVERTENTIE TARIEVEN:
Eénmalige plaatsing.
1/1 pagina: f150,-- of 2250 Bfr.
½ pagina: f 75,-- of 1125 Bfr.
¼ pagina: f 40,-- of 600 Bfr.
Kleinere advertenties zijn niet mogelijk.

Elke auteur en adverteerder is verantwoordelijk voor zijn eigen publicatie. Zonder schriftelijke toestemming van de redaktie is gehele of gedeeltelijke overname uit deze Freewave niet toegestaan.

VERLENGINGEN VAN UW ABONNEMENT:

☐ Is je VOORLAATSTE nummer. Je wordt verzocht binnen 1 week je abonnement te verlengen.

☐ Is je LAATSTE nummer, indien je niet tijdig hebt verlengd. Wij verzoeken je het alsnog met SPOED te doen, als je Freewave wilt blijven ontvangen.

Beste Lezers,

Veel nieuws uit het buitenland in deze Freewave. Dat was ook wel te verwachten, want in Nederland is het nieuwe radio- en tv-seizoen begonnen zodat alles in het Hilversumse z'n gang weer gaat. Kijkers klagen over het feit dat ze op woensdag naar de TROS, zaterdag naar de VARA en zondag's naar de VPRO moeten kijken, maar dat is gewoon even wennen. Ook bij de radio is het even wennen. Naast alle verschuivingen (waarover we je de afgelopen maanden al hebben geïnformeerd) is vanaf 7 oktober Hilversum 5 te beluisteren op 1008 kHz middengolf. Op deze zender worden programma's van de IKON, Teleac, de Feduco, RVU, de minderhedenprogramma's van de NOS enz. enz. uitgezonden. Op de uren dat H5 niet in de lucht is, worden de uitzendingen van H1 overgenomen.

Wat staat er in deze Freewave? Veel informatie van het zeezenderfront. Tom de Munck heeft een pen leeggeschreven over het nieuwe Radio London, Laser en Caroline. Wat er niet bij staat is het gerucht dat vanaf 15 december op de 319-frekwentie van Caroline MISSCHIEN een Nederlandse service van start gaat. Of dit zal gebeuren, moeten we afwachten. Voorlopig is het nog maar een gerucht.
Vanaf deze Freewave zullen we regelmatig weer interviews afdrukken met bekende discjockeys. In dit nummer de eerste van een serie gesprekken van Sybrand Verwer. AVRO's Kas van Iersel was de eerste met wie hij sprak.

Na TV-news een artikel van René van Hoof over radio in Tsjechoslowakije. Bij Zeezenders Nu en het Radio&TV Logboek zie je foto's die werden gemaakt aan boord van de MV Communicator en werden gepubliceerd in het Engelse popblad Smash Hits van 26 september j.l.

Wegens ruimtegebrek komt de Amerikaanse Sage van Jean Claude Tackaert te vervallen. Fans van Amerikaans nieuws stellen we echter niet teleur, want het omslagartikel gaat over de Ontvangstmogelijkheden vanuit Amerika in de winter. Daarom op de omslag het vrijheidsbeeld op schaatsen. Voor de hitparadeliefhebbers op de achterpagina de Nederlandse hitparades van 1956 en 1957, samengesteld door Pieter Leen.
Veel leesplezier. Ton van Draanen.

FREEWAVE NUMMER 104
VERSCHIJNT OP 5 NOVEMBER 1984.

WRLI:WE GAAN ZE DE LES LEZEN!

Als we stationmanager John England mogen geloven, dan zullen Caroline en Laser er een stevige concurrent bij krijgen op 'Christmas Eve'; want dan zal Radio London, na een afwezigheid van meer dan 17 jaar, weer in de ether zijn. John zegt dat men een format zal hanteren van top 40 en golden oldies. De stijl zal ongeveer gelijk zijn aan die van de 60'er jaren. Maar, het verschil tussen de start van WRLI en de andere twee, reeds bestaande zeezenders is, dat zij met commercials zullen beginnen. De zeezendergeschiedenis zal het leren.....
Hoewel in een artikel, in één van de weekbladen van Dallas, al stond vermeld dat de organisatie reeds een schip heeft, trekken wij dit in twijfel. Geen enkele aanwijzing is hiervoor gevonden. Bij de andere projekten was er altijd wel iemand die ons een tip gaf over de aankoop. Hoewel we een aardig 'net' van 'spionnen' hebben rondlopen aan deze en aan de andere kant van de oceaan, is ons niet bekend of er wel een schip bestaat onder de naam 'The Four Freedoms'. Ondanks de twijfel over het schip lijkt er toch wel reden te bestaan tot de terugkeer van BIG L. Op een aantal fronten spraken wij met mensen, betrokken bij het projekt en zij konden niet anders dan zeer positieve informatie verstrekken. De reeds eerder genoemde syndicate programma's van Big L via XERF hebben we gehoord en ze klinken groots. Nog steeds is er gepland van 's ochtends 6 tot 's avonds 7 uit te zenden, waarna de programma's zullen worden gestart van The Voice of Free Gospel. Deze programma's, die trouwens met jingles zullen worden doorspekt(gemaakt op basis van het oude Britain Radio pakket) duren dan tot de volgende ochtend 6 uur, waarna de Britse WRLI deejays weer te horen zullen zijn. John verklaarde onlangs dat Big L in de 60'er jaren het beste station was en dat men nu weer de beste zal worden. Zij zien er dan ook geen probleem in om met een aan het format van Laser gelijkend format van start te gaan: Wij doen het veel en veel beter, Laser is boaring. Big L, it's just great for fun!, zo beeindigde hij zijn verhaal. We willen John graag geloven, maar willen het station eerst horen! Tom de Munck.

WAARSCHUWING VOOR BRINKMAN VAN AVRO.

De AVRO vindt dat de omroepen een schadeloosstelling van 600 miljoen gulden moeten krijgen als minister Brinkman zijn plan doorzet om 60% van de aandelen van een verzelfstandigd produktiebedrijf, dat nu nog in handen van de NOS is, door de staat te laten beheren. De waarde van het bedrijf ligt volgens de AVRO ver boven de 1 miliard gulden. Het facilitair bedrijf van de NOS is volgens de AVRO particulier bezit van de omroepen, betaald uit de omroepbijdragen. Het feit dat de overheid de hoogte van de omroepbijdrage vaststelt en int, wil niet zeggen dat zij de eigenaar is. Omroepbijdragen zijn doeluitkeringen waarover de omroep, met inachtneming van zijn wettelijke taak, zelfstandig kan beschikken, aldus Wallis de Vries, AVRO voorzitter.

PROTEST ILR STATIONS TEGEN LANDLIJN RTL.

De landlijn tussen London en Luxemburg voor het gelijknamige station heeft nogal wat protesten doen opwaaien onder de ILR stations. Men is het niet eens dat dit grote commerciële station, dat ontzettend populair is en niet is onderworpen aan needle time restrictions, sinds kort een rechtstreekse telefoonlijn van hoge kwaliteit heeft, voor het doorsturen van nieuws en interviews. Men vindt het een oneerlijke vorm van concurrentie, die in het voordeel van RTL wordt beslecht. Maar het gaat dan ook niet zo goed meer met de vele commerciële stations. De meerderheid verliest steeds meer luisteraars en dus ook adverteerders. Er zijn maar een paar stations over die dikke winsten maken. Radio Trent is daar een voorbeeld van.
Centre Radio is inmiddels over de kop en Trent probeert nu de licentie van dit station over te kopen om op die manier nog meer luisteraars te kunnen bereiken met hun succesvolle formule. De Independant Broadcasting Authority heeft het kontrakt voor het geplande station Northside Sound ingetrokken. Dit station zou gaan uitzenden in Londonderry. Reden is dat men te weinig investeerders had gevonden. De IBA is wel gestart met de bouw van de zenderruimte maar is niet van plan direkt weer kandidaten voor de licentie op te roepen. Al met al gaat het dus niet erg goed met de commerciële radio in Engeland. Ook steeds meer stations klagen over de populariteit van Laser. Alweer blijkt dat de engelse regering maar wat heeft uitgevonden en neergezet. Allemaal eisen stellen, maar geen duidelijk net van muziekradiostations, iets wat de gemiddelde luisteraar zondermeer wenst. Hans Knot.

++

LET OP: HET POSTBUSNUMMER VAN TON VAN DRAANEN (339, Amstelveen) IS VERANDERD: POSTBUS 383, 2130 AJ HOOFDDORP.

++

Sybrand Verwer in gesprek met.....

Kas van Iersel

Willem van Kooten (Joost den Draaier) noemt hem de beste ontdekking van de laatste jaren, Frits Spits noemde hem -nadat onze geinterviewde voor de eerste keer de presentatie van de TROS Top 50 deed- "Een kassukses", in de beginaankondiging van de Avondspits. Volgens Felix Meurders is hij de enige goede deejay van de nieuwe lichting in Hilversum: "Een jongen die weet wat hij zegt en goeie ideeën heeft, alleen jammer dat ie bij de verkeerde omroep zit". (Felix doelde op de TROS).
Dagelijks is zijn stem te horen in meerdere STER-spots op radio en tv. Bovendien was hij tot half september van maandag t/m zaterdag te beluisteren als presentator van het programma NOS-sportief via Hilversum 2 (horizontaal geprogrammeerd!).

Freewave sprak met dit jonge veelbelovende talent: KAS VAN IERSEL.

Kas van Iersel (en dat is z'n echte naam), geboren en getogen Hagenaar, 28 jaar. In de Hofstad doorliep hij met sukses het Atheneum, de A-richting wel te verstaan, een bleek ondermeer een uitblinker in Engels. Zijn grootste belangstelling ging uit naar het medium Radio en hij kon zich in eerste instantie uitleven bij de Haagse ziekenomroep Rano. Hiervoor is hij overigens, zij het met tussenpozen, nog steeds aktief.

Ook één van Nederlands langst bestaande landpiraten Radio Centraal (Den Haag uiteraard) kan hem bijschrijven op hun lange lijst van deejays. Dit alles speelde zich af in het begin van de jaren 70 toen Veronica en RNI nog dagelijks hun programma's vanaf zee uitstraalden.
Kas luisterde bij voorkeur graag naar RNI in het bijzonder de Engelse uitzendingen.

Amerika, het land der onbegrensde mogelijkheden, en volgens velen het absolute mekka op het gebied van Radio.
Op 17 jarige leeftijd was Kas van Iersel werkzaam als deejay op een lokaal station ergens in Amerika. Hoe-doet-ie-dat-nou?

"Ik kwam in Amerika terecht via A.F.S. (American Field Service), een organisatie die inter-culturele uitwisselingen verzorgt over de hele wereld. Voor de periode van één jaar kwam ik terecht in Aberdeen, een plaats met zo'n 30.000 inwoners in de staat South Dakota, voor een studie op de Highschool. In die plaats was slechts één FM-station operationeel K.A.S.D.
Een station met een zgn. "Block-format". Dat houdt in, gedurende de hele dag diverse soorten programma's: klassiek, jazz, pop en rock. En dat alles horizontaal geprogrammeerd. En hoe je daar als deejay terecht komt? Ik ben er gewoon naar binnen gestapt en verteld dat ik vond dat ik een goed programma kon maken.
De stationmanager annex programmaleider gooide me terstonds voor de leeuwen en voor ik het goed en wel besefte had ik dagelijks mijn eigen programma van 16 tot 18 uur. Dat presenteerde ik uiteraard in het Amerikaans onder mijn eigen naam: Kas on K.A.S.D".

Zijn kenmerkende uitspraak van o.a. platentitels, groepen en artiesten heeft hij in Aberdeen opgedaan. "Mid Western" heet deze taal.
In de kolom "Snelle Henkie" van het maartnummer van muziekkrant OOR spreekt men over:.. "Kas van Iersel met dat slicke Amerikaanse accent waarbij Abba "Ebbe" wordt en alle Nederlandstalige groepen uit Denver, Carrington komen en bestaan uit leden van het A-team...."

Kas: "Hoewel Hugo van Gelderen, TROS Hilversum 3 baas, wel eens zijn wenkbrouwen fronste na mijn aankondiging van een plaat van "Ebbe" ben ik trots op mijn uitspraak, het maakt me herkenbaar".

Na afloop van dat jaar kwam Kas in juli 1975 terug in Den Haag, zijn opleiding aan de Highschool in Aberdeen sloot hij overigens met goed gevolg af.
In Leiden begon hij een studie Zweeds, onder het motto "iets-doen-wat-niet-iedereen-doet", maar dat werd niet echt een sukses. Uit deze tijd stamt ook zijn eerste freelance klus voor TROS Aktuaradio. Daarmee was hij in kontakt gekomen via Cees Manintveld. Deze kwam op een keer langs bij Radio Centraal waarvoor

Kas inmiddels ook weer in de weer was.

In 1976 was Kas werkzaam bij de Voice of Peace in Israël. En hoe kom je dáár dan terecht?

Kas: "In 1976 zag ik het in Nederland niet meer zitten en besloot in m'n eentje naar Israël te gaan. Om daar te werken in de kibboets. Dat viel me verschrikkelijk tegen. Ik kan het ook niemand aanbevelen. Aldaar luisterde ik uiteraard naar de Voice of Peace. En ik probeerde in kontakt te komen met Abie Nathan. Na veel omwegen en moeilijkheden kreeg ik hem aan de telefoon, "stuur maar een bandje" vertelde hij mij. Einde gesprek. Daar stond ik dan, in een kibboets in Israël. Weinig opname-studio's in de buurt. Dus weer teruggebeld naar

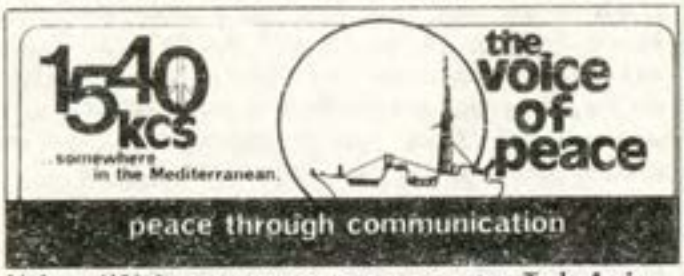

Abie. "Oké you come tomorrow to Tel Aviv, I'll arrange a studio" waren diens woorden. Een busreis van 60 kilometer bracht me daar. De studio hoorde bij een reklamebureau en bestond uit een microfoon, draaitafel en een bandrecorder.
Maar voor het eerst in die periode in Israël voelde ik me in m'n element.
Ik heb toen zelf live jingles tussen de platen door gezongen!
De bus bracht me weer 60 km terug.
De volgende dag echter kwam er al een telegram, in het Hebreeuws. En er was voor me gebeld. Of ik gelijk naar Tel Aviv kon komen! Het leek als in een jongensboek. Een dag later stapte ik aan boord van de tender die me naar het Peace-ship bracht. Het was zomer 1976.

In het begin had ik een nachtprogramma. Want "you're the new boy" zo vertelden ze me aan boord. En tijdens het voorbereiden van mijn allereerste programma brak er een verschrikkelijke storm uit... Dat was een goed begin. Maar de tijd bij The Voice of Peace was een te gekke periode".

Na enige tijd had ons talent zijn programma 's middags tussen 4 en 6. Dit presenteerde hij onder de naam Kas Collins. Zijn toegevoegde achternaam naar het merk zenders aan boord. Stevie Gordon, John Lewis, Stephen Bishop, Tom Hardy, Carl Kingston en Chrispian St. John waren o.a. Engelse kollega's ten tijde van Kas zijn verblijf op het Peace-ship.
Chrispian is momenteel werkzaam, als Jay Jackson, bij Caroline. Onlangs deed hij via Caroline de groeten aan Kas..."A good

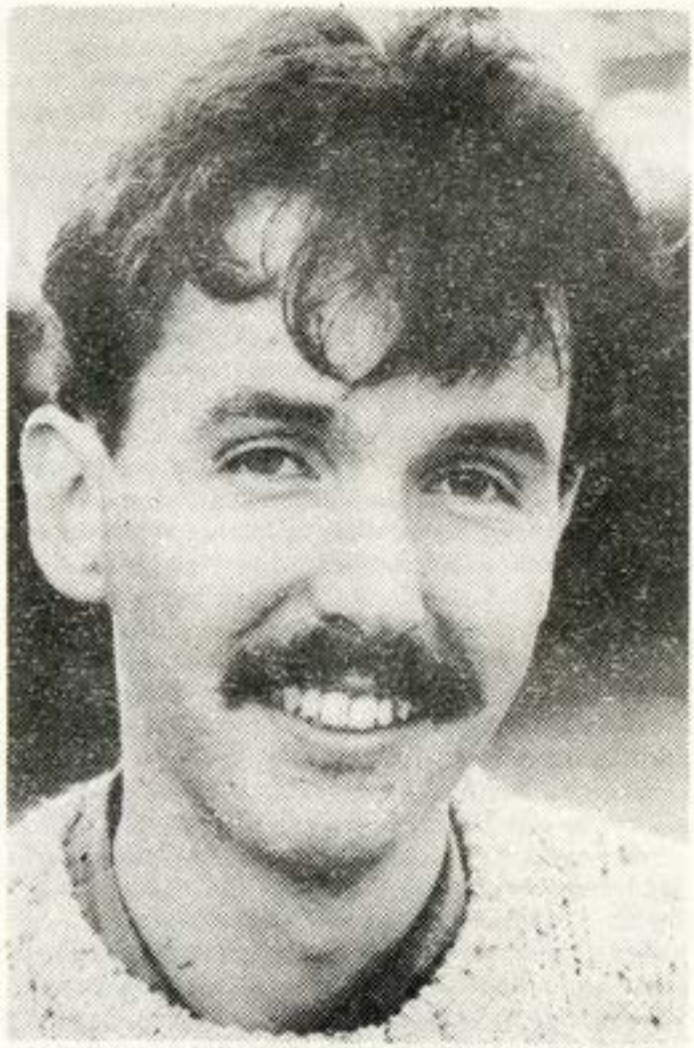

friend of mine, who is now working for Dutch national radio".....

Een oproep voor de vervulling van de militaire dienstplicht in 1977 bracht Kas weer retour in Nederland. Dit vond hij echter een minder zinvolle periode, waarover weinig te melden.

Vervolgens verrichtte hij zeer uiteenlopende werkzaamheden via de diverse uitzendbureau's en daarna was Kas een half jaar voorlezer bij de blindenbibliotheek in Den Haag.
"Een heel aparte ervaring, ook doordat men daar met blinde technici werkt. Een periode waarin ik zeer veel geleerd heb".
Ook in deze tijd deed hij diverse freelance klussen voor de TROS en Veronica.

1978. Zijn eigen initiatief bracht hem ditmaal in Italië. Het land van de (legale) Vrije Radio. Onze geïnterviewde was aldaar werkzaam in Rome bij één van de twee Engelstalige FM-stations. WIDM-FM. Eigendom van een ochtendblad "International Daily News". Verder deed Kas na-synchronisatie stem-werk voor films volgens de bij onze oosterburen zo geliefde methode, alsmede jingle-produktie werk.

Na anderhalf jaar belandde hij voor de tweede maal aan boord van het Peace-ship. Dat was ten tijde dat er nieuwe apparatuur geïnstalleerd werd, waaronder FM

zenders. Anderhalf jaar later wederom, 1981 inmiddels, terug in Nederland.
Kas: "Ik ben toen ondermeer werkzaam geweest voor de persafdeling van het Rode Kruis. In die tijd heb ik een demobandje van mezelf gestuurd naar de diverse produktiestudio's. Toen begonnen de opdrachten voor STER-spots te komen.
Ben ook weer freelance bezig geweest voor TROS aktua en KRO's echo. Ik heb toen ook een kort teleurstellend telefoongesprek met Hugo van Gelderen gehad.
Uiteraard stond ik ook weer ingeschreven bij een stuk of 10 uitzendbureau's.
Bij een van die uitzendbureau's zat een jongen achter de balie die met veel belangstelling keek naar mijn vele vermeldingen van werkzaamheden op het gebied van radio. Dat uitzendbureau heette Unique en die ballemedewerker Erik de Zwart. Hij was het die me later opbelde met de mededeling dat de TROS een invaller zocht. Dat bleek een gouden tip! En ik stuurde Hugo van Gelderen een proefbandje".

1 april 1982. Donderdag Hilversum 3. Om 14.45 uur begint de TROS met een 1 aprilgrap. Het programma van Tom Mulder wordt "gestoord" door "Space Radio" die via een satelliet uitzendt. Bij de Top 50 wordt het helemaal te dol. "Space Radio" drukt het H3-programma gedurende lange periodes helemaal weg. Stationcalls, muziek en presentatie van "Space Radio". Alle omroepen werden overdonderd door honderden telefoontjes van luisteraars die niet begrepen van wat er hand was. Na het nieuws van 16 uur maakte Ferry Maat bekend dat alles een 1 april grap was. De stem van "Space Radio": Kas van Iersel! Een denderend debuut op Hilversum 3! Vanaf die tijd is Kas regelmatig te horen als invaller bij de TROS voor de diverse programma's.
"Behalve de Polderpopparade, Nederlandstalige Top 10 en de Soulshow. Dat laatste had ik graag eens gedaan. Die eerste twee niet".
Donderdagmiddag 20 september was Kas voor het laatst te horen bij de TROS in 50 Pop of een envelop.
In 1983 was hij tweemaal te horen én te zien in het TROS tv-popprogramma "Studio 83". Dit betrof slechts twee proefuitzendingen. In 1984 werd dit voortgezet als de "TROS-pop-video-show" met Kas als voice over. Opvallend is dat hij nog nooit, volgens zijn zeggen, een ledenwerfspot heeft ingesproken.
"En daar ben ik ook niet happig op".

Half 1984 kan Kas van Iersel terug kijken op een redelijk suksesvolle karrière en uitkijken naar een toekomst bij de AVRO.

Volop in beweging AVRO

Kas: "Half juli werd ik gebeld door Jan Steeman (producer/presentator bij de AVRO) of ik belangstelling had voor het maken van programma's bij de AVRO op H3. Een fantastische kans! Van 7 tot 9 en van 16 tot 18 uur. Te starten op maandag 8 oktober op de eerste dag dat het nieuwe zendschema ingaat. (Nvdr: Dit interview is begin september gemaakt). Wat precies de inhoud wordt hoor je wel. Ik ga proberen een beetje smaak te geven aan de smakeloze zooi op de maandag. Om kwart voor zes start TopPop tv en ik wil op dat tijdstip iets proberen gelijktijdig op radio en tv. Bijvoorbeeld de plaat draaien waarmee Ad Visser op tv begint. Het is de bedoeling dat ik dan iedereen van de radio wegjaag naar de tv. De naam van het middagprogramma wordt "TopPop-radio". Voorlopig heb ik een jaarkontrakt bij de AVRO. Het lijkt me helemaal te gek, maar voor hetzelfde geld ga ik vreselijk op mijn bek.....".

TV NEWS

PRIJZEN VOOR VIDEOCLIPS.

MTV, het Amerikaanse tv-station dat de hele dag videoclips uitzendt, heeft dit jaar voor het eerst prijzen uitgereikt voor videoclips. De beste clip van het jaar werd You might think van The Cars. De video van Rock It van Herbie Hancock kreeg 5 prijzen. Zangeres Cindy Lauper kreeg de prijs voor de beste clip van een zangeres voor Girls just want to have fun. David Bowie kreeg een prijs voor zijn clip bij China Girl. Diana Ross mocht drie bekroningen in ontvangst nemen uit naam van Michael Jackson. Opvallend is de prijs voor filmregisseur Richard Lester, die de films van The Beatles "A Hard day's night" en "Help" regisseerde voor de vroege bijdrage aan de video-industrie.

VERKOOP BBC PROGRAMMA'S EEN SUCCES.

Een rekord omzet van liefst 31,5 miljoen engelse ponden heeft BBC Enterprisses het afgelopen jaar geboekt. Deze afdeling werd in 1979 opgericht met als doel het verkopen van diverse BBC produkties. Een derde van het geld kwam binnen door de verkoop van televisieprogramma's. £6.000.000 van de opbrengst zal worden geinvesteerd in de produkties van nieuwe programma's. De best verkochte produktie is de uitgebreide serie toneel-

stukken, geschreven door Shakspeare; een serie die in Nederland door AVRO en VOO zal worden uitgezonden.

SATELLIET TV VANAF DECEMBER.

ZDF, ORF en SRG hebben besloten dat er een proefperiode zal worden opgestart voor satelliettelevisieprogramma's, gericht op Zuid Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland. Vanaf 1 december zal de periode van start gaan onder de naam 3SAT. De programma's worden uitgestuurd via de ESC satelliet. De programma's zullen worden gekozen uit het normale t.v. aanbod van de drie landen.

FUSIE COMMERCIELE TV ITALIE.

Een drietal commerciële televisienetten uit Italië heeft besloten samen te gaan in Italo TV. De drie zijn: Canale 5- Italia 1 en Retequatro. Een groot deel van Italië wordt nu door Italo TV bedekt.

OMROEPRAAD DEELS TEGEN DERDE NET.

Zonder voldoende waarborgen voor de financiën en de programma's moet een derde landelijk Nederlands net worden afgewezen. Dit heeft de omroepraad bekend gemaakt aan Min. Brinkman. Zonder die zekerheden leidt dit net tot versterking van het omroepbestel in zijn algemeen culturele funktie, aldus de raad. En dat is nu juist wat een meerderheid van de Tweede Kamer wenst, die de extra zendtijd in hoofdzaak bestemd wil zien voor andere dan omroeporganisaties. Dit ligt vast in de motie van van der Sanden en Beinema. De omroepraad zegt dat een derde net kan bijdragen tot het instandhouden en het mogelijk versterken van het omroepbestel. De raad is ervan uitgegaan dat daarbij de pluriformiteit en een volledig programma worden gehandhaafd. Wat het NOS bestuur voor het derde t.v. net heeft voorgesteld heeft bij de raad vragen opgeroepen. Hij twijfelt aan de financiële haalbaarheid, aan de kwaliteit van het programma en aan een evenwichtige programmering.

MEER TELEVISIE IN DENEMARKEN.

Begin oktober is in Denemarken een tweede t.v. programma te zien onder de naam TV2. Het wordt ook wel Kanal 2 genoemd. Tot 1 januari a.s. worden proefuitzendingen uitgestraald. Daarna zal men officieel van start gaan. Het is echter niet zo dat iedereen naar deze programma's kan kijken. Rond de 660.000 inwoners van Kopenhagen en omgeving kunnen alleen inschakelen. Achter het tv projekt gaan de eigenaren van The Voice, één van de Närradio projekten, schuil.

NCRV IN DE PRIJZEN.

Het NCRV programma Kerkepad heeft de Eddo Bergsmaprijs van de ANWB gekregen. De prijs bestaat uit een penning, een kunstwerk en vijfduizend gulden. De prijs is toegekend vanwege grote verdiensten en uitzonderlijk initiatief op de terreinen die de ANWB bestrijkt.

VOORLOPIG NOG GEEN UITGEBREIDE BESCHIKBAARSTELLING VAN NOS-FACILITEITEN AAN DERDEN.

Het ziet er naar uit, dat de NOS voorlopig nog niet op uitgebreide schaal faciliteiten aan derden zal gaan leveren. De Raad van Beheer heeft het Bestuur voorgesteld, voor dit jaar vast te houden aan de verwerving van F 1,75 miljoen op de vrije markt als bijdrage aan het voor dit jaar door het facilitair Bedrijf te bezuinigen bedrag van F 12,2 miljoen. Voor volgend jaar wil men de levering van faciliteiten aan derden bezien in het kader van de begroting 1985. Overigens is het ook voor de Raad van Beheer onomstreden, dat een mogelijk zelfstandig Facilitair Bedrijf, zoals in de Medianota is voorzien, in de toekomst aan derden mag leveren, onder de voorwaarden, dat de dienstverlening aan de zendgemachtigden voorop blijft staan en de leveranties aan derden gescheiden tegen werkelijke marktprijzen. De huidige omroepwet verbiedt het beschikbaar stellen van faciliteiten aan derden, maar een terugkeer naar die situatie komt de Raad van Beheer met het oog op de nabije toekomst weinig realistisch voor. "Zo bezien is de vraag naar meer, of onder welke voorwaarden en wanneer", aldus het dagelijks bestuur van de NOS.

ZEG'T MAAR....

RADIO IN TSJECHOSLOWAKIJE OFWEL 'CSSR'.

Naar aanleiding van ons verzoek eens iets te schrijven over de radioscène in je vakantieland stuurde René van Hoof het navolgende artikel waarvoor zeer veel dank René.

Tsjechoslowakije ligt midden in Europa en maakt deel uit van de communistische oostbloklanden, die onder Russische invloed staan. De Tsjechen noemen hun land meestal CSSR, 'Checho Slovenska Socialistitska Republika'. Deze zomer reisde ik door het land en beluisterde als radiofreak de omroep intensief. Een verslag van radio achter het, inmiddels roestende, ijzeren gordijn.

Tsjechoslowakije is een tweetalig land. In het westen, in de streken Bohemen en Moravië, is het Tsjechisch de voertaal. In het Oosten het Slowaaks. De twee talen zijn nauw aan elkaar verwant en behoren tot de Slavische talengroep. Zo-

wel Bohemen en Moravië als Slowakije hebben twee zenders in de eigen taal. Daarnaast heeft de CSSR nog een landelijk station dat in beide talen uitzendt en een internationale omroep op midden- en korte golf. Verder zijn er nog 8 regionale zenders. Een ding hebben alle zenders met elkaar gemeen. Ze staan onder scherpe controle van de staat. Dat merkt de luisteraar aan de nieuwsuitzendingen, maar ook aan de muziek.
Bohemen en Moravië: in het westelijke deel van de CSSR is de voornaamste en sterkste zender radio Praag. Dagelijks van 's morgens 4 tot middernacht in de lucht op de middengolf en FM Stereo.
De programma's in het Tsjechisch bestaan uit nieuws, actualiteiten, sport en veel muziek. Geen pop, maar klassieke volks en uren lang orkesten muziek. De presentatie is strak, geen versprekingen, komische situaties, maar kort zakelijke af- en aankondigingen. In de Benelux is dit station 's avonds duidelijk te ontvangen op de 639 kHz.
De tweede zender in Bohemen en Moravië is 'Vltava'. Zelf heb ik dat station niet kunnen beluisteren omdat het alleen op FM uitzendt. In alle Oostbloklanden, behalve de DDR, loopt de FM band van 60 tot 75 Mhz. Uit de programmaaankondigingen in de kranten heb ik kunnen opmaken dat het de Tsjechische Hilversum 4 is.
Slowakije: De sterkste en voornaamste zender is daar radio Bratislava. Op de middengolf en FM stereo. Dit station is een mengelmoes van nieuws, informatie en allerlei soorten muziek, het andere uur waarachtig popmuziek. De tweede zender is 'Devin'. Uitsluitend op de FM met klassieke muziek.
Landelijke zender: Hvezda. Je zou het de Hilversum 3 van Tsjechoslowakijke kunnen noemen- In alle winkels, cafes en andere openbare gelegendheden staat de radio op dat station afgesteld. Ook niet zo verwonderlijk want het programma bestaat uit lichte muziek met korte nieuwsbulletins op het hele uur. Hvezda is 24 uur per dag in de lucht op de langegolf, middengolf en FM stereo. In de Benelux duidelijk te horen na zonsondergang op 272 kHz middengolf. Westerse popmuziek is er zelden te horen. Eén van de weinig westerse platen die ik verschillende keren heb gehoord was Comment ça va van de Shorts. Voor het merendeel worden de Westerse hits echter nagespeeld en gezongen door Tsjechische bands. Wat te denken van 'Stay the night' van Chicago in het Slowaaks en 'One of us' van Abba in het Tsjechisch. Van deejays heeft men nog nooit gehoord. Meestal gaat na het nieuws de schuif van het mengpaneel omhoog en volgt er een kwartier non-stop muziek. Timing is er ook al een onbekend verschijnsel. Soms volgt er een aankondiging na twee minuten stilte. Af en toe gaat midden in een plaat de schuif open voor het nieuws. Verder draaien ze veel volksmuziek en eindeloze banden met 'neutrale orkest muziek'. Zoiets als wat de Nederlander hoort in de wachtkamer bij de tandarts. De regionale zenders zijn te vergelijken met de regionale omroepen in Nederland. Ze hebben een paar uur per dag zendtijd en brengen hoofdzakelijk regionaal nieuws met veel interviews en af en toe muziek. Ze zenden uit op de middengolf en FM en relayeren de rest van de dag de programma's van Praag, Bratislava en Hvezda. Regionale radio's hebben de steden Praag, Bratislava, Pilsen, Ceske Budejovice, Kralove, Brno, Ostrava, Banska Bystrice en Kosice.
Een onderdeel van de internationale korte golf radio -omroep Praag- is het Inter Radio Program Radio Praag. Dagelijks van half 9 in de ochtend tot 1 uur in de middag muziek en nieuwsbulletins in het Tsjechisch, Slowaaks, Duits, Frans en Engels. Voor de toeristen wordt dat programma ook uitgezonden via de middengolf. (1287 en 1071 kHz voor Groot Praag). Opmerkelijk is dat in die programma's wel volop Westerse popmuziek wordt gedraaid. Groepen als Culture Club, ABC en artiesten als Michael Jackson schallen tussen de nieuwsbulletins de luidspreker uit.
In Nederland is het Inter Program duidelijk te ontvangen op 6055 kHz korte golf.

René van Hoof.

LASER 558

LASER MIKPUNT BRITSE OVERHEID

Vooral in de maand augustus stonden de Britse kranten vol over Laser. Zowel positieve als negatieve informatie volgden elkaar op. Laser is in Engeland zo ontzettend populair, dat vooral Capitol radio en BBC 1 nauwelijks luisteraars overhouden. En ja, dan wordt de politiek weer ingeschakeld en de jacht op het station is ingezet. De invloed van Laser ging zelfs zo ver dat Capitol Radio het format overnam en Radio One gaat ook al aardig in die richting. De meeste invloed heeft Laser wel uitgeoefend op Caroline. Veel hoeven we daar niet over te zeggen. Iedereen kan het met eigen oren horen. De imitatie gaat al zo ver dat het format van 'the lady' al heel dicht tegen 558 is aangekropen. Zo dicht dat

ook de tweede frequentie van Caroline op 9 kHz na tegen het Amerikaanse station aanleunt. Door loslippigheid van ex Laser medewerkers is al, zoals door ons gemeld, een BBC medewerker in de moeilijkheden gekomen. Vooral Paul Alexander Rushling klapt nogal uit de school. Hoewel Roy Lindau, van Laser, er door ons en door anderen voor gewaarschuwd was om geen ex-Carolinemedewerkers in dienst te nemen, maakte hij toch de fout om Rob Day in te huren voor de Roadshow. Day op zijn beurt dacht een fan een plezier te doen en zonder te checken nam hij een verslaggever mee van de London Standard, op één van de tenders naar de Communicator. Deze schreef in een 2tal artikelen over Laser en legde het station bloot t.o.v. de Britse overheid t.a.v een aantal kwetsbare punten. Deze journalist, Jonathan Asby, zette boven zijn eerste artikel de kop: 'Laser, the pirate that breaks all niles'.Er loopt nu een onderzoek tegen Laser van the Home Office, mede op basis van de gegevens die in Asby's verhaal pronkten. Zo kwam hij ook met de informatie dat de financiers achter Laser niet uit Amerika maar uit Ierland afkomstig waren. Hoewel dit geen nieuws meer is, we schreven al eerder over een zekere O'Brien, volgt uit alles dat de plotselinge golf van informatie over Laser is veroorzaakt door Rushling, die door stommiteiten door Laser aan de kant werd gezet en die nu op deze wijze wraak neemt. Hoewel Laser er wat laconiek op reageerde, zal het toch steeds moeilijker worden om de bevoorrading gladjes te laten verlopen. Met name op dit punt zal de Britse overheid proberen toe te slaan waar mogelijk is. En nog steeds (half september) heeft Laser geen reklame. Wellicht moet hij wachten op de resultaten van het luisteronderzoek, dat begin september in Engeland, België en Nederland is gehouden. Daarmee zal hij de adverteerders moeten aantonen wie, hoeveel er luisteren. Nog steeds gaan er geruchten dat Laser onderhandelt met potentiële radiomakers uit België en Nederland. Tot nu toe zegt Lindau de belangstelling te polsen, maar nog geen definitieve plannen te hebben. Hij begint steeds meer op Ronan O Rahilly te lijken! Deejay Steve Masters is definitief op een zijspoor gezet en woont en werkt nu in Parijs. Zes deejays zijn er bij het station in dienst, maar daarvan is er steeds één aan land voor de Roadshow en één is er vrij. Dus blijven er maar 4 over voor de programma's. Heel zelden zijn er 5 aan boord. Beetje armoedig is het niet? De jongens van WRLI zouden inderdaad wel eens met een veel beter station uit de bus kunnen komen, zonder al die ristricties die Roy Lindau de Laser jocks kennelijk oplegt.T. de Munck.

FREEWETERTJES

Prins Charles van Wales, onlangs vader geworden van een tweede zoon, was eind september te zien in het kinderprogramma Jackanory van de Britse BBC. Charles las een door hem geschreven en enkele jaren geleden in boekvorm uitgegeven sprookje "The old man of Lochnagar" +++ Het Philips concern vierde onlangs de fabricage van het honderd-miljoenste 'hondehok', de naam die in 1949 aan de eerste televisietoestellen gegeven werd. Dat het ooit zover zou komen had zelfs Gerard Philips in zijn stoutste dromen niet kunnen inbeelden toen hij in 1891 in een verlaten textielfabriek te Eindhoven begon met de aanmaak van gloeilampen. En ondanks het feit dat er op deze aardbol reeds 600 miljoen tv-toestellen in gebruik zijn, meent men bij Philips dat het einde van het avontuur nog niet in zicht is. Men is immers van oordeel dat de televisie binnenkort zijn intrede zal doen in de derde wereld en daarom hoopt men over 10 jaar reeds de kaap van 200 miljoen te overschrijden +++

In Torhout is op 2 september Radio Nova op 105.5 mHz met uitzenden begonnen. Dit station is opgezet door A.J. Beirens en er worden veel gouwe ouwe gedraaid. Een groot deel van de disc jockeys zijn afkomstig uit Nederland die hun programma's op band aanleveren +++ Een kijk- en luisteronderzoek van de BRT heeft uitgewezen dat tussen 30 juli en 12 augustus elke dag gemiddeld 7% van de Vlamingen gekeken heeft naar de Olympische ontbijttelevisie op BRT2. Ruw geschat zaten dus 305.000 kijkers in Vlaanderen dagelijks

voor hun tv 's morgens. Tweederde van het publiek bestond uit mannen, terwijl de belangstelling van de 12 tot 19-jarigen groter was dan normaal. De helft van de ondervraagden was ook voorstander van het fenomeen ontbijttelevisie, terwijl 38% hierover geen mening wou uitspreken +++ Dat het niet altijd koek en ei is in het wereldje van de vrije radio's, bewijzen de volgende twee berichten: Op 22 augustus werd te Anzegem brand gesticht in de studio's van Radio Intercity. De zendinstallatie kon nog wel door de brandweer gevrijwaard worden, maar al de rest ging in de vlammen op. Naar de brandstichters heeft men het raden, alhoewel men sterke verdenkingen koestert tegen Radio Express, die twee jaar geleden ontstond uit een ruzie tussen de toenmalige Intercity dj's en die zijn studio's amper 300 meter verder oprichtte. Er is nooit een echte vrede gekomen tussen de twee radiostations, integendeel, haat en afgunst tierden welig en geregeld kwam het tot strubbelingen, vechtpartijen en zelfs pogingen tot sabotage. In de run naar de wettelijke erkenning haald Intercity alsnog zijn slag thuis, terwijl Express in de kou bleef staan. Men spreekt dan ook openlijk van een afrekening tussen de beide stations +++ Ook Mi Amigo had het lastig op 2 september toen voormalige medewerkers van Lipstick hun ongenoegen over de machtsovername van hun zender en studio's niet onder stoelen of banken staken en de ganse dag met een sterke zender pal op de frekwentie van Mi Amigo gingen uitzenden. De zender werd konstant aan-en-uit geschakeld, men draaide er marsmuziek of men stuurde met opzet "feedback" fluittonen over het Mi Amigosignaal dat hierdoor ongenietbaar was. Nog een geluk voor Mi Amigo dat dit protest beperkt bleef tot één dag, want overigens gaat alles prima en is het een plezier om naar Mi Amigo te luisteren +++ Er werd een "Onafhankelijke Radio Nieuwsdienst" opgericht met het doel de vrije radio's een professionele vorm van berichtgeving te geven. Reeds een tiental vrije radio's hebben zich al bij deze V.Z.W. (dit is in Nederland een Stichting) aangesloten +++ Robert Wangermée, direkteur generaal van de Franstalige omroep RTBF gaat binnenkort met pensioen. Hiermee sluit hij dan zijn suksesvolle loopbaan bij die omroep af, waar hij als audio-visueel assistent begonnen is ten tijde dat men nog steeds sprak van het INR, Institut Nationale de Radiodiffusion. Voor de laatste keer heeft hij dan de plannen aangekondigd die de RTBF voor het komende administratieve omroepjaar heeft uitgewerkt. Weinig veranderingen, al merkt men dat de konkurrentieslag met RTL een eerste prioriteit is. Op niet minder dan 6 op de 7 avonden per week krijgt men in Wallonië een speelfilm aangeboden. En de zevende dag is dan nog de woensdag, waar traditioneel de sportgebeurtenissen op worden uitgezonden. Verder veel nieuw materiaal, voornamelijk Engelse en Amerikaanse series die in het Frans zijn nagesynchroniseerd. Ook de informatieve taak wordt beklemtoond met een informatief blok tussen 19 en 20 uur. Het nieuws zelf zal meer in "magazine"-vorm gegoten worden, zoals dat nu ook al op de zondag het geval is +++ Op diezelfde RTBF is er nu ook reklame te zien van postorderbedrijven. Aangezien dit geen dienstverlening van openbaar nut meer is, kunnen we stellen dat de franstalige omroep weer een stapje dichter bij de invoering van de nog steeds bij de wet verboden etherreklame. Hierover geinterpelleerd haalde Wangermée schokschouderend antwoord, met de bedenking dat reklame wel al door de Franstalige gewestregering gereglementeerd werd en dat men niet kon blijven wachten op de nationale regering om de wetten aan te passen +++ In opdracht van RTL werd er in Duitsland een schotelantenne ontwikkeld die maar 300 mark zou kosten en die door iedereen zelf zou kunnen worden geinstalleerd. Deze schotelantenne heeft een diameter van 40 cm en is enkel geschikt voor de signalen van "Direct Broadcast Satellites' omroepsatellieten dus. RTL voorziet nog altijd om tegen 1986 met zo'n satelliet in de lucht te gaan (dat wordt dan wel de Franse TDF-1, waar RTL nog steeds een optie heeft op 2 van de 4 beschikbare transponders). Grote nieuwigheid bij RTL voor 't komende seizoen is de zenderontkoppeling van het Franstalige programma in één naar Frankrijk en één naar Wallonië gericht programma, dagelijks tussen 19 en 20 uur. En om 20 uur volgt er dan een reeks kwaliteitsseries die de kijkers op RTL vast houden tot wanneeer de film begint om 21 uur. Overigens was die zender ontkoppeling al geruime tijd een feit voor wat de reklameuitzendingen betrof, al bleven de programma's tot nu toe nog gezamenlijk +++ 5 september: Een passage uit de tv-film "Das Leise Gift" (het zachte gif), een film over een fiktief milieuschandaal met het Seveso-gif, werd vanavond via het eerste Duitse net ADR met een zwarte censuurbalk overdekt. Dit kwam omdat een direkteur van een Zwitserse farmaceutisch bedrijf stappen had ondernomen via de rechter tegen het gebruik

van zijn naam in de film. Die naam, die in verband gebracht werd met het verdwijnen van de vaten dioxine, verschijnt in de film op de zijkant van een vrachtauto. Dit opschrift werd dan ook tijdens de uitzending onherkenbaar gemaakt, waardoor de bedoelde toespeling van de film op het Seveso-schandaal en de Zwitserse direkteur wegvalt. Deze tv-film moet ook nog door de Zwitserse en de Oostenrijkse tv getoond worden en het is te verwachten dat de passage ook daar zal gewraakt worden +++ In Amerika, tenslotte, brak de komiek Jerry Lewis alle rekords van geldinzamelingen voor liefdadige doeleinden. Via een 22 en een half uur durende show op tv , waarin hij door meer dan 100 televisieberoemdheden werd bijgestaan, verzamelde hij niet minder dan 32.074.566 dollar in wat met de huidige dollarkoers een heel pak franken of guldens vertegenwoordigd. Het geld gaat ten goede aan het researchwerk naar 40 spierziekten +++++++ ++++Jean Claude Tackaert++++++++++++++++++

ZeezendersNu

13.9 Eindelijk, na een paar dagen van rust weer iets te melden. Laser kondigt aan dat met ingang van dit weekend de programma's een uur verlegen en wel tot 2 uur Engelse tijd. In de nachtelijke programma's telkens een gast, genomen uit de bemanning. Dit in gezelschap van Charlie Wolfe. Laser heeft trouwens 2 duidelijke Nederlandse plugplaten: Robert Jacketti en de Dolly Dots. Caroline was tussen 7 en half 8 in de avond uit de lucht via de beide golflengten. 14.9 gaf ons de terugkeer,na een lange afwezigheid, van Samantha Dubois. Eerlijk zijn??? Ze kan zo weer terug naar Den Haag. Veel te slechte, te harde, muziekkeuze, steenkool engels en stil blijven staan qua presentatie. Sorry Sam. In VARA's Circuit op H2 vertelde Constant Meyers over de afkeuring door de Veronica direktie van zijn versie van "Het Veronica Avontuur" dat voor de maand april gepland stond. Hij zou té eerlijk zijn geweest. Passages waarin alléén waarheden over het verleden werden verteld, dienden verwijderd te worden. Leo van der Goot werd in juli opgedragen om het Avontuur af te maken.

Holly Michaels meldde via Laser dat Charlie Wolfe vroeg uit bed was gekomen omdat hij eindelijk hoopte op de tender, die hem naar Spanje zou brengen. Diezelfde dag hoorden we in de nachtelijke uren Charlie vertellen dat nog steeds niemand was gekomen om hem op te halen, hoewel wel lekkere zoetigheden waren gebracht

Een kijkje in de messroom van de Communicator. V.l.n.r: Technicus Chris Allen, Ric Harris en Charlie Wolfe. (foto: Smash Hits).

om hem voorlopig nog even zoet te.....
John Lewis dacht weer bij Laser te werken want in zijn programma had hij het over Caroline's Sixties Sunday. Een nieuwe jock op Caroline werkte zijn uren vandaag af tussen 4 en 7. Zijn naam is om te onthouden: Elton Andrews. De tender, waarmee Elton werd gebracht, nam Jay Jackson en Simon Barret mee terug naar land. Andy Johnson is dus voorlopig verantwoordelijk voor het nieuws. Tevens kwam er een nieuwe commercial mee en wel voor de finalewedstrijden van 'Hawain Tanner' te houden op de 20ste in London. Tijdens de finale optredens van vele artiesten, waaronder Paul Young. Presentatie zal worden verzorgd door Kid Jensen. Jacketti en zijn Scooters nu ook in de plugging op Caroline. Om 9 uur in de avond ging de reservezender uit de lucht voor onderhoud. Hetzelfde gebeurde ook op de 17e september.
18.9 Wat mededelingen voor je archief: nieuw bij de Voice of Peace ondermeer Paul Peet, Jeremy Lickiss en Simon Draper. Ray Terret, wiens zuster ooit trouwde met Mike Luvzitt aan boord van het Caroline North schip, werkt nu voor Signal Radio, een ILR station in Stoke on Trent. In een interview met een engelse krant meldde Ronan O'Rahilly dat Caroline was bevoorraad met olie en een reserve anker door de Fa. Wijsmüller uit IJmuiden. Deze firma sleepte de beide Caroline schepen in 1968 naar Amsterdam omdat rekeningen niet werden betaald. Nu zei Ronan dat hij wraak zal nemen en de rekening van de bevoorrading niet zal betalen. Die goeroe toch. Capital Radio in London heeft, sinds de komst van Laser, ruim 1 miljoen luisteraars verloren. Het hele format is nu gewijzigd en men richt zich niet meer speciaal op doelgroepen. Het format is nu ongeveer gelijk aan die van Laser, uitgezonderd natuurlijk de needle time restrictions. Enkele deejays werden zelfs de laan uit gestuurd, onder wie de voormalige Big L en RNI deejay Duncan Johnson. In een gesprek met Michael Bates kwam Tom de Munck er achter dat het geplande, en door ons onlangs gemelde projekt van Roy Bates op Sealand, voorlopig nog geen doorgang zal vinden. Zeker niet voor 1985.Weer een andere krant meldde dat Caroline en Laser interfereren op de bakens op zee en speciaal op Sunk Light Ship. Simon Barrett leest weer nieuws op Caroline, dus of terug of niet eens weggeweest. DTI staat voor de Department of Trade en Industry. De ambtenaren worden onrustig. Men heeft de marine opdracht gegeven iedere 14 dagen de positie van de beide zendschepen te bepalen zodat direkt kan worden ingegrepen wanneer men in nationale wateren ligt. Ja wel hoor, men wordt wakker. Men zegt zelfs dat men nu al mogelijkheden genoeg heeft om de schepen te enteren daar men claimt dat Knock Deep behoort tot het continentale plat. De Britse regering heeft tevens een protest ingediend bij INMARSAT, een organisatie die internationaal de satellietverbindingen kontroleert. De regering zegt dat een illegaal station beschikt over een satelliet verbinding en dat INMARSAT maar moet ingrijpen. Bij Laser zijn ze niet zo bang hiervoor. Lindau, de big boss, meldde wel dat als het station met Kerst nog geen commercials heeft men zal overwegen om 1) te stoppen,2) religieuse uitzendingen zal opstarten of 3) zendtijd zal gaan verhuren.We wachten rustig af.
20.9 Rick Harris verbaast zich, zoals velen, over het feit dat er nog steeds geen reklame is te horen op Laser. Hij roept dan ook in zijn programma:'Advertisers where in the world are you'.Diezelfde dag was Caroline in de avonduren nu en dan uit de lucht. Blijkbaar was Samantha niet op de hoogte want er werd totaal geen melding van gemaakt. Het was diezelfde avond dat de Finale van de Hawain Tann werd gehouden, dit om de mooiste miss uit te kiezen. 21-9 Vanuit Ierland werd ons bericht dat Radio Nova nu en dan het signaal van Caroline overneemt op de FM, vraag is natuurlijk of dit een mooi signaal zal zijn. Charlie Wolfe wordt eindelijk van de Communicator afgehaald en Jessie Brandon ontvangt in haar nachtelijk programma Paul Dane om gezamenlijk over Music and Personality radio te praten.Paul zou de daarop volgende dag het programma van Charlie voor zijn rekening gaan nemen en dat brengt ons automatisch op 22-9 toen Lord Thomson, Chairman bij de IBA, Laser ervan beschuldigde het nieuws van Cheefax (teletekst) te stelen voor gebruik in haar programma's. Dit zonder het betalen van de daarvoor gebruikelijke rechten.
23-9 Brachten twee nieuwe testuitzendingen op de middengolf en één van hen, die op 1 oktober officieel van start zal gaan, heet Radio Invicta. Het lijkt wel of de 60-er jaren van de zeezenders in naamgeving herleven op land (City, Essex, Red Rose en Invicta). Op 24-9 was er weer een onderzoek van de politie van het graafschap Essex. Tijdens één van de vele Laser Lover drive in shows werd een onderzoek gehouden om te zien of er ook zendapparatuur aanwezig was vallend onder de Wirelless and Telegraphy Act van 1949.

(vervolg op pagina 15)

Zeezenders Toen

Door Hans Knot

WEL SUCCES MET RADIO ENGLAND.

Een ander kontakt welke de direktie van Radio London had, was die met de leiding van Radio England. Men had aan boord van de Laissez Faire nog een extra reserve zender staan die door Radio London werd opgekocht. Deze zender werd gekoppeld aan de 50 kW zender van Radio London en daarmee werd het vermogen opgevoerd tot 75 kW.

DE ADVERTEERDERS.

De grote advertentiebureaux in Engeland hadden reeds lang de kracht van de zeezenders op de luisteraars ontdekt. De mogelijkheid om de luisteraars te beinvloeden als er geen televisie werd gekeken of kranten werden gelezen. Naast de teenagers, slechts 25%, had men een grote schare luisteraars onder de automobilisten en fabrieksarbeiders en vooral niet te vergeten de huisvrouwen. Ook de tarieven voor adverteren op Radio London waren erg aantrekkelijk. De kosten van het bereiken van 1000 radioluisteraars kostte destijds £10, hetgeen voor het bereiken van 1000 luisteraars via een reklamespot slechts 10 shilling kostte.
En de kracht van de zeezenders als advertentiemedium werd bij een ieder steeds duidelijker. Er was b.v. een adverteerder die probeerde 10.000 nylons te slijten via een maand lopende campagne. Binnen 1 week waren de nylons uitverkocht en moesten er naderhand nog 35.000 paren worden nabesteld.

INKOMSTEN.

In maart 1966 werden de inkomsten van Radio London geschat op £ 600.000 per jaar. Op dat moment lag London een straatlengte voor op Radio Caroline en wel vanwege het hogere zendvermogen en de beter gekozen frequenties, waarop het station uitzond. Hierin kwam, zoals gemeld verandering toen Radio Caroline South een sterkere zender liet inbouwen in de haven van Zaandam. Ook werd toen de 259 meter gekozen als nieuwe golflengte, waarna de concurrentie weer open was. In mei 1966 besloten Radio Caroline en London allebei het tarief van £160,-- te hanteren.

BIG L CLUB.

Midden 1966 werd ook besloten de Big L club op te richten. Luisteraars mochten voor het bedrag van 5S6d lid worden en tevens werd de Big L discotheek geopend in het hartje van Londen. Via stickers, foto's van de deejays en het schip en niet te vergeten de mooie t-shirts werden de luisteraars gek gemaakt om lid te worden. Zelfs was het voor de leden van de club mogelijk een echte Formule 1 'courreur' te worden door kort stage te lopen bij Formule 1 racer Stirling Moss, dit alles onder de slogan "Stirling with Moss" en "Know the trill of Driving a Lotus Elan round Brand's Hatch". Moss, op zijn beurt, verzorgde praatjes over de racerij via Radio London.

In augustus 1966 kwam er nog een vermakelijkheid bij en wel de Radio London Touring Show. Een grote show die het land doortrok telkens onder leiding van een Radio London deejay. De echte Radio London groepen als the Riot Squad, Eposide six, Bowie and Buzz, Summerset en Loane End traden erop.

40 PROTESTEN.

Inmiddels maakte de engelse regering bekend dat er al 40 protesten waren binnengekomen uit diverse landen omtrent storingsproblemen door de zeezenders veroorzaakt. Er waren, volgens een persbericht, protesten gekomen uit Nederland, België, West- en Oost Duitsland, Ierland, Tsjecho Slowakijke, Frankrijk, Italië, Zweden en Joegoslavië.

TWEE KEER IN DE BAN.

Platen in de ban doen ofwel het weigeren te draaien van platen was zowat een wekelijkse gebeurtenissen rondom 1966. De plaat 'they're coming to take me away' van Napoleon XIV werd niet zo regelmatig gedraaid, mede door de commentaren in de Engelse muziekvakbladen die spraken over 'sick'american music. Gevolg was dat en Radio Schotland en radio Caroline de plaat in de ban deden. Radio London liet het wel of niet draaien aan de programmamakers over en de BBC liet het aan de producers over. Trouwens ook niet iedereen was even enthousiast over liedjes aangaande de zeezenders. Eerder was in dit verband al een plaat over veronica geweigerd op de Hilversumse radio, in Engeland maakte het platenlabel Decca het helemaal te bont. Een ondermaatschappij van Decca was Selector. Op dit lable werd de plaat 'We love the pirate stations' van de Roaring Sixties opgenomen,

Deejay Keith Skues.

maar Decca weigerde de plaat uit te brengen zodat naar een andere maatschappij diende te worden uitgezien. Later hierover meer.

NEDERLANDSE PROGRAMMAS.

In november 1966 was in de kranten te lezen dat na Radio England ook Radio London, als meest beluisterde popzender van plan was om met Nederlandse programma's te starten. Er was door Philip Birch hierover kontakt opgenomen met de Nederlander R. van Waart van Gulik, een eigenaar van een produktieburo. Hij kreeg het verzoek om enige deejays voor het programma uit te zoeken en om Nederlandse bedrijven warm te maken voor het uitzenden van reklamespots in het nederlandse programma. De heer van Waart in een kommentaar destijds: 'De situatie van Radio London ligt anders als die van Radio England. Dit station werd geheel Nederlands (Dolfijn) en was voorheen nauwelijks beluisterd. Radio London heeft echter een luisterdichtheid van 20.9%. Het zou daarom uitermate slecht zijn om de engelse uitzendingen stop te zetten. Wel wil men met de Nederlandse uitzendingen tot een harmonisch geheel komen, dat zowel voor de Engelse- als Nederlandse luisteraars interessant is.'

Er werd een postbus geopend, maar van Nederlandse programma's is het nooit gekomen. Reden is dat ondanks de grote opkomst van deejays, geen één de capaciteiten had die werden vereist door de programmaleiding van London. Big L stelde als eerste een volledige tweetaligheid van de deejays en ten tweede een snelle en vlotte presentatie. Er werd nog beloofd een twee ronde te houden voor aspirantprogrammamakers en men stelde zelfs dat de reklametarieven aanzienlijker lager zouden komen te liggen dan die van Veronica. Tevens zouden de spots 2x zo lang worden dan die van Veronica daar ze tweetalig zouden worden gemaakt. Dave Cash, één van de programmamakers, werd zelfs op toernee gestuurd door Nederland vergezeld van een eigen manager, secretaresse en publiciteitsagent.

(wordt vervolgd)

ZEEZENDERS NU vervolg van pagina 12.
Het leek de volgende dag wel of er zenders in beslag waren genomen want het signaal van Laser was niet hoger dan 5 kW. De daarop volgende dag was het probleem aan de zender verholpen en was men weer goed te ontvangen. Geruchten gaan dat Jay Jackson nogal wat herrie heeft gehad met Peter Chicago en dat daarom hij van de Ross Revenge is vertrokken. Het mooiste bericht kwam tenslotte op 26 september binnen vanuit New York. We citeren Roy Lindau: Vanaf oktober hebben we vele reklamespots in onze programma's. De kontrakten zijn al afgesloten en ze zijn ook al ingevoerd in de computer. Als nu de computeroperator maar niet zo dom is om de 'clear' knop in te drukken want dan moet Lindau weer met nieuwe beloften komen. Tot over drie weken.
Samenstelling en redaktie Hans Knot.
Met dank voor tips aan: Jack Duyzer, Paul Jan de Haan, Ate Harsta, Meindert Dikboom en Tom de Munck.

EUROVISIE NIEUWS-VOORZIENING

Onlangs brachten we een informatieartikel over de OIRT en de Intervisie. Europa heeft niet 1 zo'n systeem, maar 2. De tweede, die we in deze editie behandelen, is die van de Eurovisie, wiens hoofdkwartier is gevestigd in Genève. De hoofdlijnen van beide organisaties zijn ongeveer gelijk, maar de Eurovisie was er het eerst.

Startdatum.

De Eurovisie Nieuwsdienst uitwisseling ging van start in maart 1958, ruim 25 jaar geleden. Toendertijd werden de nieuwsuitzendingen per filmspoel via vliegdiensten vervoerd, een tijdrovende bezigheid die afhankelijk van ondermeer het weer was. Op een vergadering in maart 1958 besloten 6 aangesloten EBU landen en hun organisaties een experimentele nieuwsuitwisseling op te zetten en wel vanaf oktober 1958 tot mei 1959. Het waren de RTF uit Frankrijk, de Belgische RTBF/RTF, de NTS in Nederland, RTL uit Luxemburg, RAI Italië en de Engelse BBC. De allereerste dag van nieuwsuitwisseling is gedateerd op 9 oktober 1958.

Meteen de waarde bewezen.

Op die dag overleed Paus Pius XII en elk televisiestation ter wereld vroeg om zo snel mogelijk visueel materiaal en het experiment draaide hierdoor meteen op volle toeren. De uitwisseling op reguliere basis ging van start in juni 1959. Het Europese microgolf netwerk breidde zich snel uit en er werden snel bepaalde regels ingevoerd, zodat er zich geen onnodige problemen zouden voordoen.

Dagelijkse gebeurtenis.

Op 29 mei 1961 werd de nieuwsuitwisseling een dagelijkse gebeurtenis waarbij de toenmalige 30 EBU leden allen waren betrokken. Onder hen ondermeer een aantal Afrikaanse landen. De expansie ging door tijdens de 70'er jaren en op 1 september 1970 werd er een speciaal nieuwsburo geopend in New York. De Intervisie van de OIRT werd via de ORF in Oostenrijk ook aangesloten. In oktober '77 werden er voor het eerst tweeweg nieuwsuitwisselingen verzorgd met Azië en met Latijns Amerika (beiden via satelliet).

Nieuwsburo's.

De EBU heeft tevens overeenkomsten met filmmatschappijen zoals CBS Newsfilm, EFES, UPITD en Visnews. Dit voor toelevering van beide kanten van nieuwsitems. Er zijn bepaalde tijden per dag dat de speciale items worden doorgestuurd naar de aangesloten landen, waarna men een keuze kan maken tot al dan niet overname in hun uitzendingen. Er zijn b.v. 3 hoofdrubrieken per dag die worden toegeleverd en wel EVN 0, de ochtendeditie tussen 9 en half 10, de EVN 1 tussen half 2 en 2 uur , die eventueel gevolgd wordt door een 3e editie die start om kwart voor 5. Wanneer er naast deze 3 blokken zeer belangrijk nieuws zich voor doet kan dit via 'flash editions' worden doorgestuurd.

Nieuwscoördinator

De dagelijkse konferenties, ofwel de nieuwsblokken, worden geleid door de nieuwscoordinator, die afgevaardigde is van één der aangesloten landen. Deze coördinator werkt 14 dagen lang, waarna hij wordt afgewisseld door een andere collega uit een ander land. Hij maakt tevens de selektie der diverse items en is verantwoordelijk voor de journalistieke kwaliteit van de uitzendingen. Hij wordt hiertoe bijgestaan door een kern van vaste medewerkers uit Genève.

Technisch zenuwcentrum in Brussel.

Het technische zenuwcentrum is het Eurovisie Control Center (ECC), die gevestigd is in de RTBF gebouwen te Brussel. De ECC staf is verantwoordelijk voor de technische controle op de uitzendingen. Per jaar worden er ongeveer 7000 items behandeld.

Hoe gaat het te werk?

De opening van een dergelijk uitwisselprogramma start met een oproep van alle aangesloten landen om mee te doen aan de uitwisseling. De meeste aangesloten landen kunnen via geluidslijnen hun stem laten horen met een opmerking wel

dan geen overname. Alleen bij overname in de 'eigen' programma's worden kosten doorberekend aan de diverse omroepen. De kosten worden hoofdelijk berekend via een rekensommetje getoetst per aangesloten kijker per land. Naast de eerder genoemde nieuwstijden zijn er vaste tijden voor de uitwisseling met b.v. Japan, Azië of het Caribisch gebied. Ook vindt er sportuitwisseling plaats op de maandagmorgen.

Toch nog vliegtransport.

Naast de satelliet en lijn verbindingen in de moderne mediawereld, worden er toch nog items per video of film verstuurd per vliegtuig en wel omdat ze niet snel dienen te worden doorgestuurd. De duur van de items, die op hun beurt ook weer door de diverse landen aan de EBU worden toegeleverd, duren tussen de 30 seconden en de 5 minuten.

Inhoudsverdeling.

Ongeveer 30% van de te leveren items zijn van politieke aard, 25% betreft het sportgebeuren en eenzelfde percentage is weggelegd voor het meer wetenschappelijke nieuws, de technologie en de economie. Het resterende deel bevat ondermeer kultuur, ongelukken, natuurrampen etc. Hopelijk is het op deze manier een beetje duidelijk geworden hoe de omroepen voor een deel aan hun internationaal nieuws komt.

Plannen Azië.

Hoewel de ASEAN naties nu en dan nieuws uitwisselen via de Indonesische Palapa satelliet, heeft men geen regelmatige nieuwsuitwisseling opgezet. De plannen zijn er echter wel. Voor dit doel zal er een technisch zenuwcentrum worden gebouwd in Teheran (Iran), die de nieuwsuitwisseling moet gaan garanderen tussen Iran, India, Pakistan, Bangla Desh en Sri Lanka. Een eerste stap dus. Het is de bedoeling dat de berichtgeving in eerste instantie via vliegdiensten zal gaan lopen (beeldband), terwijl telexen zullen worden ingezet voor het woordelijk toelichten van de verzonden items. Ook heeft men plannen voor toevoeging van de resterende Aziatische landen, maar echte duidelijkheid is hier nog niet over. Hans Knot.

ZEEZENDER FILM DAG.

Op zaterdag 24 november a.s. wordt er weer een zeezendermeeting gehouden, georganiseerd door de Stichting Media Communicatie. Er zullen weer vele films en videobanden worden getoond. De dag wordt gehouden in de Speerstraat 7 te Amsterdam, vlakbij het Olympisch stadion. Vanaf het Centraal station is de Speerstraat te bereiken via lijn 24. De dag start om 11 uur en de toegang is ƒ5,--. Als alles meezit zal er andermaal een redaktielid van Freewave op deze dag aanwezig zijn.

EMMY AWARDS UITGEREIKT.

Jane Fonda en Sir Laurence Olivier hebben eind september de belangrijkste acteursprijzen gewonnen tijdens de 36-ste uitreiking van de Emmy Awards, de "oscars" van de Amerikaanse tv-wereld. Sir Laurence behaald zijn vijfde Emmy voor "King Lear". Jane Fonda werd onderscheiden voor haar tv-debuut in de film "The Dollmaker". De serie Hill Street Blues" werd de meest onderscheiden serie, voor de beste drama, regie, produktie en twee hoofdrolspelers. Tom Selleck kreeg een Emmy voor zijn vertolking van Magnum en Bob Hope kreeg een ere-prijs omdat hij al een halve eeuw voor hoge kijkcijfers zorgt en David Wolper kreeg een prijs voor zijn registratie van de openings- en sluitingsplechtigheden van de Olympische Spelen in L.A.

KNEET UITGEBREID VOOR NOS IN TOUR

Gerrie Kneteman heeft met zijn nieuwe werkgever, SKIL, een speciaal kontrakt afgesloten, waarin ondermeer staat vermeld dat hij niet zal deelnemen aan de ronde van Frankrijk in 1985. Dit daar de Kneet is ingehuurd voor die periode door de NOS. Hij zal zich uitgebreid gaan bemoeien met de verslaggeving van dit jaarlijkse wielerspektakel.

LICHT OP GROEN NATIONAAL COMMERCIEEL NET

De IBA heeft groen licht gekregen om te komen tot een nationale commerciële zender in Engeland. Het station zal omstreeks 1990 in de ether komen. Men zal hoofdzakelijk via de FM moeten gaan uitzenden om op die manier eerlijk te kunnen concurreren met de BBC netten.

NIEUWE DIREKTEUR AVRO

Cees Dorland is onlangs benoemd tot financieel economisch direkteur bij de AVRO. Hij volgt Vermeulen op die per 1 april j.l. in de VUT is gegaan. Dorland was als sinds 1977 in dienst van de AVRO als adjunct direkteur.

AVRO HEEFT OOK NIEUWE VOORLICHTER

Jan Goeijenbier, oud voorlichter van D66 is per 1 oktober chef geworden van de afdeling Pers en Public relations Teletekst van de AVRO. Hij zal ondermeer

optreden als woordvoerder van de voorzitter van de AVRO, Wallis de Vries.

PROBLEMEN ROND SHAKESPEARE

De BBC heeft plannen om een korte golf zend station te laten bouwen in het plaatsje Stratford on Avon, de geboorteplaats van William Shakespeare. Vele vooraanstaande autoriteiten hebben inmiddels geprotesteerd. Dit vanwege verwachte interferentieproblemen die de apparatuur van het Shakespeare comité zal krijgen. Jaarlijks worden alle stukken van hem in het theater opgevoerd.

PROBLEMEN LICENTIES DENEMARKEN.

4 Nærradiostations in Denemarken, waaronder het populaire station 'Voice' hebben opdracht gekregen te stoppen met het uitzenden van commercials, daar ze anders hun licentie zullen kwijtraken. Men heeft het zekere voor het onzekere genomen en zendt geen reklames meer uit. De vraag is echter voor hoe lang, want min. Jacobesen is aan de zijde van de stations en heeft voorstellen bij de regering ingediend die er toe moeten bijdragen dat de stations alsnog reklame mogen uitzenden op beperkte schaal en onder bepaalde voorwaarden. Dit zou inhouden dat men, indien het voorstel wordt aangenomen, niet langer afhankelijk zal zijn van regeringssubsidies.
De Voice is inmiddels enorm populair geworden. Eigenaar, baron Reedtz-Thott, gaf onlangs opdracht tot een Gallup poll onderzoek. Dit bracht ondermeer aan het licht dat het station ruim 208.000 luisteraars per dag heeft.

ZEEZENDER-NIEUWS

CAROLINE:JINGLES;OLDIES EN TOP 40.

De strijd om de luisteraars heeft Caroline (eindelijk) in beweging gebracht. Zoals in de 60'er jaren, na de komst van Big L, is Caroline stof gaan afnemen en heeft Ronan besloten om de programma's wat meer op het 'grote publiek' te gaan afstemmen. De makkelijkste weg werd bewandeld. Door simpelweg veel van Laser over te nemen, als het copieren van London in 1965, werd Caroline een ander station. De jingles van 'vroeger' worden meer gebruikt en de draaitafels staan meer op 45 dan op 33 toeren. 'Europe's one and only album station' is dan ook de jingle die niet meer te horen is. De tweede frequentie, 576 kHz., zorgde dat de luisteraar best eens per ongeluk naar Caroline zou afstemmen i.p.v. Laser. Een verschil in muziek is er bijna niet meer. D.w.z. qua type. Caroline is echter in het bezit van een veel grotere discotheek en de rotatie die bij Laser wordt toegepast, is beperkt en begint steeds meer te irriteren. Aan de deejays op de Communicator ligt het niet. Die willen wel degelijk echte 'Offshore Radio' maken. Vanuit New York worden zij echter in de tang gehouden. Op de Ross is de vrijheid gelukkig veel groter en de variatie in platen evenredig aan die vrijheid. Of echter Caroline's tweede frequentie wel zo'n succes is moet nog worden afgewacht! Overdag is de 576 kHz redelijk te ontvangen, maar als de zon onder is, begint het Duitse station op die frequentie het te winnen. Uiteindelijk zou het er wel op neer kunnen komen dat de 50 kW zender van 965 naar 576 verhuist en dat op 963 "andere geluiden" te horen zullen zijn.

Of dat religieuse, Hollandse, Belgische of Griekse programma's zullen worden.... Ronan schijnt er zelf nog niet uit te zijn. Ook de kranten stonden bol van Caroline's veranderingen om het hoofd boven water te kunnen houden na de komst van Laser. Steeds meer mensen gaan zich afvragen waar Caroline het geld vandaan haalt om te kunnen door draaien. Wel, één ding is zeker: de deejays worden pertinent niet betaald. Sommigen krijgen wat ponden toegestopt als ze het kantoor regelmatig bezoeken. Nog steeds is de olie, die in het voorjaar nog in grote bulkpartijen werd gebracht niet betaald. Tot nu toe wordt, vanuit allerlei richtingen, steeds in kleine hoeveelheden brandstof aan boord gebracht. De meeste bevoorraders zijn nog niet erg te spreken over de financiële afhandeling van hun diensten. Johnny Moss, die zich nu als John Lewis op 319 manifesteert is ook niet van plan op de Ross te blijven. Hij vertelde aan onze Britse correspondenten dat hij verwacht tegen het einde van 1984 voor Radio Paradijs te werken. Ook Allan West, die als Rob Scott bij de VOP werkt, heeft plannen in die richting. Blake Williams heeft spijt als haren op z'n hoofd dat hij bij Laser is weggegaan. Hij schijnt nu plannen te hebben om voor WRLI te gaan werken. Ook andere Caroline deejays willen niet meer terug. Onlangs zei Ronan: 'We hebben in 1983 te hoog gegrepen, we hadden net als Laser direkt met top 40 moeten beginnen. Ook hadden we veel oud werk moeten draaien en de oude jingles meteen weer in de cartridgemachines moeten stoppen. Nu wordt het een zware concurrentie

strijd tussen Laser en ons'.
Ronan hoeft niet meer bij zijn familie aan te kloppen voor geld. Hij heeft ruzie met hen. Zo is er dringend geld nodig om onderdelen voor het oppeppen van de 2e frequentie te kopen. Dan pas zou de zender door derden te exploiteren zijn. Toen Peter Chicago in juli weer voor Ronan ging werken schijnt hij gezegd te hebben: 'Geef maar geld voor een diplexer (signaalscheider).'Ronan vertelde dat er geen geld voor was en dus maakte Chicago met Tony Collis (Jackie) er zelf een. Hoe zou het nu precies met de inkomsten van Caroline zitten? Wel, niemand weet het precies. Toch hebben we een poging gedaan om eens te kijken wat er binnen zou kunnen vloeien. Van alle adverteerders hebben we alleen die genomen waarvan min of meer vast is komen te staan dat zij betalen. Priority betaalt niet omdat Caroline gratis van haar diensten gebruik kan maken. Jordache Jeans betaalt ook niet. Dat zou belachelijk zijn, want het merk wordt in Engeland helemaal niet verkocht. Wel schijnt men te overwegen nu de Britse markt te gaan veroveren, op basis van naambekendheid die door de reklame is gecreëerd. Pas dan zal waarschijnlijk worden betaald. Weaver Skating Boots was afkomstig van de Canadese investeerders maar Weavers had nauwelijks verkooppunten in Engeland, dus de spot werd weer ingetrokken. Christian Children Fund heeft ook nooit betaald en is om niet bekende reden vertrokken. De personeelswervingsposts voor Arabië, Landry Personal is ook onbetaald. Wel ontvangt Caroline wat commissie wanneer er mensen worden aangetrokken. Dan blijven over Newsweek, Gozo Islands, HawaTn Tanner en Travellers Discount Magazine. Dat zijn 4 adverteerders. Ik ga ervan uit dat zij niet het volle pond betalen voor hun spots van 30 seconden, maar de helft, ongeveer $ 150. Dat komt per week in totaal neer op zo'n 114.000 gulden. Het blijft gissen, maar wellicht zitten we dicht bij de werkelijkheid. Wie de gehele terugkeer van Caroline in Freewave de afgelopen jaren goed heeft gevolgd, weet precies wie James G. Ryan is. Hij was de representant van de eerste Amerikaanse financiers. Sinds de 60'er jaren staat hij ook bekend als financieel crimineel en is dan al heel wat keren met de justitie in aanmerking gekomen. Echter al sinds 2 jaar nadat er ruzie uit was gebroken tussen Caroline en Ryan, blijkt Ryan met het geld van de investeerders te zijn gaan 'schuiven' voor privé doeleinden. De FBI rondde onlangs een lang onderzoek af. In totaal heeft de 'Grand Jury' 4 aanklachten van fraude i.v.m. de Caroline financiering tegen Ryan geuit. Hij is voorlopig op borgtocht vrijgelaten ($ 10.000). In het volgende nummer meer over deze zaak omdat de openbare aanklager Walter F. Batty mij de complete beschuldiging zal toezenden. 'En die is zeer lang', zo zei hij mij.

Tom de Munck.

'S-NEWS-NI

SRAMBLEPROJEKT IN AMERIKA TABOE

Het experiment dat de omroepgigant ABC gedurende 5 maanden hield inzake Video Scramble is voorbij. Het experiment was gebasseerd op films die door de ABC via normale antennes konden worden ontvangen. De programma's werden wel gecodeerd uitgezonden zodat alléén de bezitters van de decoder de programma's normaal zagen. Het experiment liep in Chicago, maar had matige belangstelling. Hierdoor besloot ABC niet het experiment om te zetten in een nieuwe vaste service.

RADIO NIEUW ZEELAND GAAT VERDER.

Financiële problemen zouden er eerst toe leiden dat de internationale uitzendingen van Radio New Zealand zouden worden stopgezet. De kosten van de uitzendingen en de transcriptiedienst waren al opgelopen tot $ 162.000 per jaar. Men heeft geen ondersteuning van regeringszijde en heeft derhalve steun gezocht bij derden.

RADIO CANADA WIL STERKER GAAN ZENDEN

Radio Canada International zal in de toekomst met een hoger vermogen gaan uitzenden en wel speciaal de programma's die gericht zijn op Rusland en de andere Oostbloklanden. Voor dit doel heeft men een kontrakt getekend met de BBC waardoor de Canadezen twee 300 kW zenders mogen plaatsen in het engelse Daventry. Kosten 5 miljoen Canadese dollars en het kontrakt loopt tot 2008.

NIEUW RELAISSTATION DEUTSCHE WELLE

Begin 1985 zal er een nieuw relaisstation door de Deutsche Welle in gebruik worden genomen op Sri Lanka in het plaatsje Trincomalee. Het station bestaat ondermeer uit een 400 kW AM zender (1548 kHz) plus twee 300 kW zenders die gaan uitzenden via de korte golf.

MOOIE QSL KAARTEN ROEMENIE

De Roemeense staatsradio heeft een 6-tal nieuwe QSLkaarten laten ontwerpen waarop land's klederdrachten worden getoond. Inluisteren dus en 6 keer een verschillend ontvangstrapport sturen.

P Hansen

RADIO & TV LOGBOEK

13 september: De TROS radio zomertoer mag dan voorbij zijn, toch spelen Kas van Iersel en Ferry Maat dat ze nog in het land zijn. Tijdens de uitzending van de TROS Top 50 loopt Kas met een zender door de gang van het NOS Muziekpaviljoen en laat mensen de groeten doen. Aad Zwaal, Peter Teekamp, Tom Blomberg en Frits Spits zijn de slachtoffers +++ 14 september: Voor het eerst sinds weken is de Top 3 van alle hitlijsten in Nederland weer eens gelijk. Zowel bij de TROS Top 50, Top 40 en Nationale hitparade is de top als volgt: 1 Careless Whisper 2 Mijn Stad. 3 Smalltown Boy ++ Veronica's Countdown Café komt voor het laatst deze zomer vanuit de studio. In het programma o.a. een supersessie van Nederlandse popmusici zoals Danny Lademacher, Daniël Sahuleka, Ton Scherpenzeel en Guus Willemse ++ In Amsterdam wordt Radio Sjuul door de RCD en politie uit de lucht gehaald +++ 15 september: NCRV's Koploper van 19 tot 20 uur, komt vanuit het gebouw van de USVA in Groningen. Het thema is popjournalistiek ++ My Top 10, van 13 tot 14 uur op Radio One is deze week die van Spandau Balletzanger Tony Hadley. Andy Peebles praat verder met hem over de popmuziek en de invloeden daarvan op Tony +++ 16 september: Dubbellisjes bij de VARA op H3 van 11 tot 12 uur wordt deze week gepresenteerd door Henk Westbroek en Oom Ben. Zij ontvangen 5 schoonheidskoninginnen ++ ZIP nummer 116 in de Nationale Hitparade is het jonge Veronica-talent Adam Curry +++ 17 september: Karel v/d Graaf voor de allerlaatste keer bij de AVRO op H3 te horen met "De Nummerplaat". Tot slot van de uitzending zegt Karel: "Na 5 jaar om kwart voor 5 opstaan, hou ik 't voor gezien. Over een paar weken zit hier de enige echte opvolger: Kas van Iersel én dat is een hele goeie. Tot ziens". ++ In Ademloos praat Gemma van Eck met Betine Vriesekoop +++ 18 september: Leonie Jansen is vandaag 29 jaar geworden. Van harte ++ Bij de VARA op Ned.1 presenteert Harry Vermeegen alweer de laatste Knock Outshow van dit zomerseizoen. De show werd opgenomen in Winschoten ++ 19 september: Van 5 tot 7 uur wordt bij de VARA op H1 alweer de tweede "Werklicht" met Jack Spijkerman uitgezonden. Het programma is in de plaats gekomen van "Truck" van Wim Bloemendaal, die naar de NOS is gegaan ++ Om 9.45 uur heeft René van der Veer in "Formule 3" een gesprek met Robert Long over het feit dat er nu toch een single van hem is verschenen. Iets wat hij altijd weigerde om te doen. "Je mag een LP niet stuk maken door er een single vanaf te halen", zei hij altijd. ++ ex-Scheidsrechter Leo Horn is gast in Kletskop bij Annette van Trigt en Anita van de Dolly Dots is het idool in Nederland Muziekland van Chiel van Praag +++ 20 september: Kas van Iersel is voor het laatst als presentator bij de TROS op H3 te horen in "50 Pop of een klap voor je kop" 21 september: AVRO's Jan Steeman is vandaag jarig. Van harte ++ Mart v/d Stadt presenteert van 10.30 tot 12 uur "Popstation" bij de NCRV op H3 i.p.v. Henk Mouwe ++ Voor de tweede keer organiseert Veronica een Rocknight in het Ahoy' komplex in Rotterdam. Op de radio begint de happening al om 19 uur met Jeroen van Inkel, Bart van Leeuwen en Alfred Lagarde tot 23.30 uur. Daarna wordt het stereogeluid van de tv-uitzending uitgezonden. Tot 24 uur op H3 en daarna op H1. Optredende artiesten zijn Sade, Level 42 en Talk Talk ++ In VARA's Circuit op H2 wordt melding gemaakt dat de omroepraad vraagtekens zet bij de waarde van ongeveer 19.000 tientjesleden van Veronica, van wie de kontributie door de oude Veronica Omroep Stichting wordt betaald. Veronica direkteur Rob Out verwacht "in geen geval" dat de A-status in gevaar komt. "We hebben ruim 500.000 leden en we gaan al hard naar de 600.000 toe." +++ 22 september: My Top 10 op Radio One is die van Mike Rutherford van Genesis +++ 23 september: Dubbellisjes wordt gepresenteerd door Leonie Jansen en Oom Ben. Zij praten met kinderen van gehandicapte ouders ++ Youp van 't Hek is als

nummer 117 de allerlaatste ZIP (Zéér Interessant Persoon) in de Nationale Hitparade van Frits Spits en Tom Blomberg op H3. Ook wordt voor de laatste keer het spel "De Titeltekst" gehouden ++ Bij Veronica op Ned.2 de laatste lokatie uitzending van dit seizoen opgenomen Kasteel Doorneburg. Volgend seizoen zal Nederland Muziekland ix per maand te zien zijn vanuit een discotheek in den lande +++ 24 september: Cees van Zijtveld is weer tussen 7 en 9 uur bij de AVRO op H3 van de partij met "De Nummerplaat" en tevens vervangt hij Ad Visser tussen 16 en 18 uur in "TopPop-radio" ++ Gemma van Eck presenteert de allerlaatste Ademloos van 19 tot 20 uur. Gast is voetballer Benny Wijnstekers van Feyenoord +++ 25 september: VARA's LIJN 3 toert door Drente en Groningen. Hoofdonderwerp is "GELD" De rit gaat van Hoogeveen, Geesburg, Emmen, Beilen, Assen (alwaar tussen 12 en 14 uur de Verrukkelijke 15 wordt uitgezonden op het Koopmansplein) Zuidlaren, Hoogezand, Haren en Groningen. Buspassagiers zijn Astrid Joosten, Felix Meurders, Jack Spijkerman en Henk Westbroek. Van 19 tot 21 uur komt het popkonstert vanaf de Bloemsingel in Groningen. Optredende artiesten zijn Secret Sound, Luc van Akker

TONY BLACKBURN

en Dream Syndicate ++ Bij de TROS op H2 tussen 23 en 24 uur in "Proeflokaal" een special over Jacques Brel die op 9 oktober 1978 overleed +++ 26 september: Peter Teekamp presenteert Muziek terwijl U werkt i.p.v. Hans Mondt. Kletskop komt vanuit de BRT-studio's in Brussel alwaar Annette van Trigt praat met bergingsinspekteur Bannekamp van Smit Tak die aan het werk is bij het wrak van de Mont Louis voor de Belgische kust ++ Johan v/d Velde is het idool in Nederland

Holly Michaels in de studio aan boord van de MV Communicator (foto: Smash Hits).

Muziekland radio +++ 27 september: De TROS is nog een keer op pad met de Radio 3 zomertoer. De uitzending op 3 komt van 11 tot 22 uur vanuit Assen. Door een lijnstoring begint de uitzending echter een kwartier te laat +++ 28 september: Maartje van Weegen is tussen 11 en 11.50 uur voor de laatste keer bij de KRO op H1 te horen als presentatrice van "Ratel" het programma over de omroep. Als gasten ontvangt zij Aad v/d Heuvel, Tineke de Nooij en Joop Landré die we in het nieuwe tv-seizoen iedere middag kunnen bewonderen met een praatprogramma ++ Tussen 11 en 12 uur is de middengolfzender van Lopik die het signaal van H3 uitzendt 24 minuten uit de lucht +++ 29 september: Ton Lathouwers is vandaag jarig. Van harte ++ Van 13 tot 14 uur is op Radio One Andy Peebles in gesprek met Tony Blackburn in "My Top 10". Tony heeft besloten om na 17 jaar op te houden met het maken van programma's voor de Engelse popzender, het station dat hij op 30 september 1967 officieel opende. Mr. Blackburn blijft wel werken voor BBC Radio London (1458 kHz), het station waarop hij elke werkdag te horen zal zijn met zijn soul/jazz/funk-programma. Enkele van zijn favoriete platen die hij in My Top 10 liet horen zijn: Have I the right - Honeycombs, Rag Doll - 4 Seasons, Reach out - 4 Tops en Flowers in the rain - The Move. ++ Op Radio One gaat vandaag het nieuwe seizoen in. Het station heeft nieuwe jingles en enkele nieuwe programma's. Peter Powell en Ian Brass zijn nu regelmatig te horen en de Top 40 op zondag wordt nu gepresenteerd door Richard Skinner +++ 30 september: We gaan de week in van de laatste programma's, omdat volgende week het nieuwe radioseizoen begint: Op H3 van 10 tot 11 uur Aad Bos met 't Zondagse gezicht van de VARA, 11-12 uur Dubbellisjes vandaag met Peter Holland, Oom Ben en Kees Schilperoort, 12-14 uur Ad Roland's Europarade, 14-17.30 uur de laatste VPRO programma's op zondag (waarvan in de laatste 1½ uur muziek van John Lennon en Yoko Ono), 17.30-22 uur: NOS-Jazz, De Nationale Hitparade, Radio Thuisland en Michiel de Ruyter. De laatste twee uren op deze zondag zijn voor de KRO. De omroep die vanaf volgende week de zondag heeft op H3 ++ Vannacht is door brand de punt van de toren van het NCRV-gebouw aan de Schuttersweg in Hilversum verwoest. Hoe de brand is ontstaan is onbekend ++ Van 17 tot 19 uur is Kid Jensen op alle ILR-stations te horen met 'n alternatieve hitlijst ++ Popmuziek in Nederland is een programma dat Veronica op Ned.2 uitzendt, waarvan de opnamen zijn gemaakt tijdens de Veronica Club Zomertoer 1984. Het programma duurt 1½ uur ++++Ton van Draanen++

Ontvangstmogelijkheden vanuit Amerika

Winterradio vanuit het Westen is het komende seizoen ook weer mogelijk, ondanks de drukbevolkte middengolf. We gaan eens dieper in op de mogelijkheden tot ontvangst vanuit Canada en de VS. Wel dien je je nachtrust er voor op te offeren en beslist heel wat geduld te hebben. Je kunt na het lezen van dit artikel gaan proberen je nachten te vullen, maar het hoeft niet direkt want de 'omstandigheden' kunnen zich voordoen tot ongeveer half maart. Ook is natuurlijk een zeer goede ontvangstinstallatie noodzakelijk. Erg hoog moeten de eisen zijn die je stelt aan je middengolfontvanger en je antenne. Je moet een ontvanger gebruiken die zeer goede kanaalscheiding heeft en zeer zuiver is af te stellen. Uiteraard dient de radio voorzien te zijn van een externe antenne aansluiting. Dus zo ongeveer de radio's in de prijsklasse rond de ƒ700,-- Voor de overzeese ontvangst zijn b.v. geschikt de ICF 6800 W van Sony, de DR 29 of DR 49 van Panasonic, de 7700 Yaseu en de Grundig Satellits 3400 en 600. Nodig voor de ontvangst is verder b.v. een 20 tot 50 meter lange buitenantenne van minimaal 1 mm² doorsnee. Deze, uit koper bestaande, draad, moet uiteraard goed geisoleerd zijn. Het beste kan je de draad zo hoog mogelijk en zo vrij mogelijk uitspannen. Als je deze draad met een goede 'aarde' verbindt dan werkt de antenne als een uitstekende versterker in de hoogfrequente gebieden. Mocht de radio geen externe antenneaansluiting hebben dan kun je altijd nog proberen om de draad te verbinden met de telescoopantenne van je radio. Ook de, door Marcel Poelman, eerder beschreven raamantenne kan natuurlijk uitstekend werk doen. Voorwaarde voor ontvangst is dat tenminste het merendeel van de te overbruggen afstand zich in de duisternis bevind, vandaar dat ontvangstmogelijkheden zich alléén in de periode tussen oktober en maart voor doen. Zo kunnen de middengolfsignalen aan de F lagen van de ionosfeer gereflekteerd worden. Ontvangst is mogelijk vanaf 22 uur UTC, maar je kunt beter iets later beginnen met het inluisteren. Ook de stand van de zonnevlekken

is natuurlijk belangrijk, een stand die dagelijks veranderd.
Informatie omtrent de magnetische storingsvelden en de stand der zonnevlekken door in te luisteren naar het tijdssignaalstation WWV Fort Collins (Coloradio) die in de 10 en 15 meterband is te ontvangen. Ieder uur 18 minuten na de top wordt een bericht uitgezonden. Als 'solar-flux' onder 150 aangegeven wordt een A-index onder de 15 is, is ontvangst uit Noord Amerika mogelijk.
De hogere waarde van de zonne-aktiviteit en magneet veldstoringen geven meer mogelijkheden tot ontvangst uit Zuid Amerika. Bij de tussenliggende waarden kun je door interferentie beide delen van Amerika misschien ontvangen. Je kunt spreken van een aantal stations die de mogelijkheden het eerst geven tot inluisteren, de zogenaamde peilstations. Deze zenden uit op de meer vrijere frequenties. Uit Amerika zijn

dat b.v. WBZ uit Boston (1030 kHz) en WMRE op 1510 eveneens uit Boston. Uit Canada kun je CJYQ uit St. Johns (930) als peilstation aanduiden. Het is het station wat kan binnenkomen na de close-down van BRT (22.45 UTC). Het is het moederstation van het commerciële Qnetwork in Canada. Het is te herkennen door veel pop en disco met zeer spraakzame deejays. Stations ID's, die veel gehoord worden zijn CJYQ 9-30 of Q93. Het nieuws op dit station is op het halve uur, gevolgd door het weerbericht. Soms is het mogelijk CBGY in Banavista Bay te horen op 750 kHz. Uit de provincies Novia Scotia en New Brunswick zijn diverse stations te ontvangen. Nova Scotia ondermeer: CBH Halifax (860), CJCH Halifax (920), CHER Sydney (950), CHNS Halifax (960) en CKEC New Glasgow (1320).
Uit New Brunswick CFBC St. John (930), CBA Monoton (1070) en CKCW Monoton(1220)
Uit New Foundland zijn ondermeer te melden: CBT Grand Falls (540), VOCM/KCVO resp. Clarenville en St. John's (beiden 590), CBNA St. Anthony (600), CIYQ Grand Falls (680), CBGY Bonavista Bay (750) en het eerder genoemde CJYO (930).
Vanuit de provincie Quebec is de ontvangst van CBM Montreal (940) na 00.00 UTC mogelijk. Bij verdere nachtelijke

1. "LASER LOVER" T-shirt in twee kleuren, S,M,L. 25 gulden
2. "LASER 558" Kleurenposter, MV "Communicator" op zee in achtergrond MV "Ross Revenge". 45x65 cm. 15 gulden.
3. "Laser 558" Kleurenfoto's. 3 sets van 10 foto's. Nrs: RL1, RL2, RL3, gemaakt aan boord van het radioschip MV "Communicator" met dj's en bemanning. Set van 10 foto's slechts 20 gulden.
4. "THE LID OFF LASER 558", boek van Paul Alexander vertelt over de bouw in Amerika tot mei 1984 in de Theemsmonding, de start. Slechts 35 gulden.
5. FRC-kleurenposter van de MV "Ross Revenge". 45x65 cm. Het schip van Radio Caroline, voor slechts 15 gulden.
6. "RADIO ATLANTIS" LP. Vertelt het woelige Atlantis verhaal, van start tot close down. Slechts 25 gulden.
7. Dubbel elpee "THE RADIO FORTS" met het roemruchte verhaal van de Radio Forts. Nu slechts 35 gulden.

Free radio campaign Holland

Founded 14 august 1967

Bestellingen aan: FREE RADIO CAMPAIGN-HOLLAND, Postgiro: 1074529.
Postbus 17460, 2502 CL Den Haag.

pogingen zijn uit dezelfde provincie CBV Quebec (980), CJRP Quebec (1060) en CHRN Matana te horen (1290).Let wel de uitzendingen zijn vanuit de provincie Quebec voornamelijk in het Frans.
Vanuit Amerika zijn er ook plenty mogelijkheden, bij uiteraard andermaal een grote proportie geduld en enige slapeloosheid. WMRE Boston noemden we al een ook WBZ (resp 1510 en 1030). Voor de vele Carolinefans is te melden dat het eerste genoemde station het veel beschreven format 'Music of Your life' van Al Ham hanteert. Naast de beide stations uit Boston is tevens uit de staat Massachusetts WHDH Boston te horen (850). De staat New York kan ook rijkelijk vertegenwoordigd zijn, hoewel niet alle stations even gemakkelijk te scoren zijn. We noemen allereerst het zich eens nr 1 station noemende WABC op 770. Verder WNBC (660), WHN(1050), WNEW (1130) en WQXR (1560). Allen stations uit New York. Tot slot nog een aantal andere stations uit Amerika, die mogelijk ook te ontvangen zijn: WLOB Portland (1310), WTIC Hartford (1080) WCAU Philadelphia (1210) WBAL Baltimore (1090) en KMOX St. Louis (1120). Veel succes en laat eens van je horen hoe je gescoord hebt. Denk tenslotte nogmaals om je nachtrust en doe het beslist niet twee nachten achtereen.

Hans Knot.

Freewave ledenservice

In deze Freewave al weer de derde tape in de Historie van de Zeezenders.Te bestellen onder HZ3. ƒ25,-- voor een bandcopie en ƒ30,-- voor een cassettecopie. Verder voor diegenen die de serie al compleet hebben kunnen we melden dat inmiddels het eerste deel van de aanvulling gereed is. Dit is dus deel 13 en is te bestellen onder dezelfde voorwaarden als deel 3.
Dan onze normale 3 banden van deze editie 1-589 is een band met ondermeer een 3 uur durende studiotape van Radio Caroline/ Mi Amigo met daarop uitgebreid aandacht aan 10 jaar MOA in Engeland (1977). Verder enige unieke Amerikaanse studiotapes.
2-594 is een band met daarop 3 uur lang Mark Roman en Keith Skues op Radio London, Chrispian ST John via het veel beschreven gouwe ouwe station Sovereign in Londen en Peter James en Keith Skues op Caroline South.
3-592 is een 3 uur durende Carl Kingston show, opgenomen aan boord (duidelijk geen studiotape), Een studiotape met Johnny Moss en Blake Williams uit de testuitzendingen van Laser (grote klasse) en we volgen verder enige voormalige zeezenderdeejays bij hun huidige baas, n.l. Peter Clark (Tate) via Radio Air in Leeds en Radio West in Bristol met Roger Day.
Zoals U in de vorige aflevering al heeft gemerkt is de prijs van bandedities iets duurder geworden in verband met de gestegen prijzen in de winkel: 6 uur ƒ25,-- 12 uur ƒ45,-- en 18 uur ƒ60,-- Voor cassettebestellingen gelden de oude prijzen: 6 uur ƒ35,-- 12 uur ƒ65,-- en 18 uur ƒ 85,-- Te bestellen via gironummer 2929 268 t.n.v. J A Knot te Groningen, via International Moneyorder of in een aangetekend schrijven.
Nog steeds leverbaar, in 4e druk, het door velen kapot gelezen boek '20 jaar Caroline', een boek welke door de meest kritische criticus werd omschreven als het beste dat ooit is gepubliceerd op het zeezendergebied. Heb je hem nog niet? Bij ons te bestellen voor ƒ 25,--

VIDEO EN PAKISTAN

Ondanks de strenge islamitische cultuur in Pakistan is er een sterke drang naar videorecorders, die in het land zelf niet te koop zijn. De video is inmiddels de populairste vorm van vermaak geworden in het land. De recorders worden simpelweg geimporteerd door Pakistani die in het buitenland zijn geweest. Dit inclusief met opgenomen films, die in het land verbannen zijn door de regering. Inmiddels zijn de invoerrechten met 200% verhoogd. Er zijn nu zo'n 200.000 recorder in Pakistan en het vreemde is dat vooral in de huisgezinnen uit de lagere klassen veel gekeken wordt naar videorecorderopnamen.

IBA IN 1986 DE GEHELE DAG OP SCHERM

De direktie van de IBA heeft besloten dat vanaf 1986 de gehele dag televisieprogramma's zullen worden uitgezonden via het commerciële televisienet. Tot dan zal men na het einde van TV AM, de breakfastshow, slechts nog een testbeeld vertonen. Inmiddels is Channel Four wel begonnen met de verlenging van haar programmering. Vanaf midden oktober is men iedere doordeweekse dag vanaf half drie in de middag te zien en in het weekend zelfs al vanaf 1 uur.

OLON KRIJGT GEEN SUBSIDIE MEER

De Organisatie van lokale omroepen in Nederland zal geen subsidie meer krijgen van de overheid. Dit heeft onlangs min. Brinkman van WVC bekend gemaakt. Dit jaar heeft men wel een bedrag van ƒ250.000,-- gekregen maar dit moet gezien worden als een eenmalige bijdrage van de overheid.

Nederlandse Hitparade

1956

De best verkochte platen van 1956 in Nederland. Samengesteld door Pieter Leen aan de hand van de Top 10-lijsten die maandelijks werden gepubliceerd in Elseviers Weekblad.

1 Rose Marie - Slim Whitman
2 Memories are made of this - Dean Martin
3 M'n wieggie was - Zwarte Riek
4 La Pansé - Renato Carosone
5 Rock around the clock - Bill Haley
6 Dixieland - Butterflies
7 Malle vent, ja - Tobi Rix
8 Heimweh - Freddy Quinn
9 Feestpotpourri - Johnny Jordaan
10 Oh, Johnny - Tante Leen
11 Mack the Knife - Louis Armstrong
12 Twee reebruine ogen - Selvera's
13 Accordeon potpourri 34 - 3 Jacksons
14 Poor people of Paris - Chet Atkins
15 Malaguena - Los Paraguayos
16 Twintig kleine vingers - Annabella's
17 Trappelzak boogie - 3 Kleine Kleuters
18 Hernando's Hideaway - Archie Bleyer
19 Sixteens Tons - Tennessee Ernie Ford
20 O wat ben je mooi - Spelbrekers
21 Indian love call - Slim Whitman
22 Whatever will be - Doris Day
23 Accordeon potpourri 33 - 3 Jacksons
24 Lissbon Antiqua - Nelson Riddle
25 Accordeon potpourri 35 - 3 Jacksons
26 See you later alligator - Bill Haley
27 't Huiske - Frits Rademacher
28 Pierement - Johnny Jordaan
29 Alle apies - Zwarte Riek
30 De smokkelaar - Twee Jantjes
31 Arrividerci Roma - Nilla Pizza
32 Lola - Bob London orkest
33 Klappermelk met suiker - Ambiona Serr.
34 Kersepit - Zwarte Riek
35 Zo is de jordaan - Johnny Jordaan
36 Long tall Sally - Little Richard
37 A tear fell - Teresa Brewer
38 Mia, Cara Carolina - Van Wood

1957

De best verkochte platen van 1957 in Nederland. Samengesteld door Pieter Leen aan de hand van de maandelijkse Top 10 lijsten van Elseviers Weekblad en Muziek Parade.

1Twee Motten - Tom "Dorus" Manders
2 Heimweh - Freddy Quinn
3 True love - Grace Kelly&Bing Crosby
4 Banana boat song - Harry Belafonte
5 Ik sta op wacht - Joop de Knecht
6 Bernadine/Love letters - Pat Boone
7 Kleine schooier - De Trekvogels
8 Postkoets - Selvera's
9 I'll be home - Pat Boone
10 Singin' the blues - Guy Mitchell
11 Young love - Sonny James/Tab Hunter
12 Little Darling - Diamonds
13 Heimatlos - Freddy Quinn
14 Whatever will be - Doris Day
15 High society calypso - Louis Armstrong
16 Great Pretender - Platters
17 Island in the sun - Harry Belafonte
18 Blueberry Hill - Fats Domino
19 Bananaboat song - Freddy Quinn
20 Marianne - Terry Gilkyson
21 Diana - Paul Anka
22 Ik ben zo blij - Johnny & Rijk
23 Bye bye love - Everly Brothers
24 With all my heart - Petula Clark
25 Yes Tonight Josephine - Johnny Ray
26 De stroper - Twee Jantjes
27 Als ik wist dat je zou komen - Dorus
28 M'n volkstuin - Tom "Dorus" Manders
29 Ouwe sopraan uit de jordaan-Johnny/Rijk
30 Cindy oh Cindy - Margot Eskens
31 Mr. Wonderfull - Peggy Lee
32 Last train to San Fernando-J. Duncan
33 Butterfly - Andy Williams/Charlie Gracie
34 Twee reebruine ogen - Selvera's
35 Mia Cara Caroline - Van Wood
36 Rock around the clock - Bill Haley
37 La Pansé - Renato Carosone
38 Boerinnekensdans - Limburgse Zusjes
39 Tipitipitipso - Catherina Valente
40 Accordeon potpourri 36 - 3 Jacksons
41 De smokkelaar - Twee Jantjes
42 Net als toen - Corry Brokken
43 Je gaf me rozen - Limburgse Zusjes
44 All shook up - Elvis Presley
45 Dixieland - Butterflies
46 See you later - Bill Haley
47 Remember you're mine - Pat Boone
48 Tutti Frutti - Little Richard
49 Giddy up a ding dong - Freddy Bell
50 I'm Walkin - Fats Domino